EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 214, Nisan '00

Gelişmekte olan işçi-emekçi hareketi ve 1 Mayıs

Sermayenin saldırılarının ağırlaşarak sürdüğü, buna karşılık yeni bir işçi hareketi dalgasının boyverdiği bir ortamda, 1 Mayıs dönemine girmiş bulunuyoruz.

Sermayenin işçi sınıfına yönelttiği çok yönlü saldırıların şu günlerde belirgin bir biçimde öne çıkan yönü, hızlandırılan özelleştirme saldırısıdır. Devlet işletmelerinin en verimli ve en kârlı olanları sıra sıra emperyalist ve yerli tekellere peşkeş çekilmekte, bu saldırının sonuçları işçi sınıfına işsizlik, sendikasızlaştırma, sosyal hakların gaspı, kölece çalışma koşulları vb. olarak yansımaktadır. Tekellere peşkeş çekilen işletmeler temel önemde kamu hizmetleri veren kuruluşlar oldukları için, bu aynı saldırı emekçilere pahalılık, aşırı kâr ve vurgun konusu hizmetler, dolayısıyla yaşam koşullarının daha da ağırlaşması olarak yansımaktadır, yansıyacaktır.

Kamu emekçileri cephesinde bir kez daha sahte sendika yasası ve geniş çaplı işten çıkarma planları gündemdedir. Paralı eğitim yükü adım adım ağırlaştırılan, harçların 10-15 kat artırılmasıyla karşı karşıya bulunan öğrenci gençlik ise, yanısıra şu günlerde birçok yerde devlet destekli faşist çetelerin terör saldırıları ile yüzyüzedir. Geniş emekçi köylü katmanları, kendilerini ağır bir yıkım ve perişanlıkla yüzyüze bırakacak olan İMF-Dünya Bankası planlarının güncel tehditi altındadır. Depremin perişan ettiği onbinlerce emekçi hala sahipsizdir, perişanlık içerisindedir. Sayısız vaadlerle onbinlerce depremzede emekçiyi bugüne kadar aldatıp oyalayan devlet, başta kalıcı konutlar olmak üzere karşılıksız kalan vaadlerinin hesabını vereceğine, cumhurbaşkanı ağzından ve alay edercesine, "havaların ısınmakta olduğu" müjdesini verme utanmazlığını gösterebilmektedir.

Bu sonu gelmez saldırılara karşı özellikle işçi sınıfı cephesinden yükselen ve gitgide genişleyen tepkiler, içinde bulunduğumuz dönemin bir öteki temel özelliği durumundadır. İşçi sınıfı hareketinin tabandan gelen yeni bir hareketlenme içerisinde olduğunun belirtileri son aylarda hızla çoğalmaktadır. Birçok kentte peşpeşe gündeme gelen ve mücadele isteğini ve arayışını yansıtan işçi ve emekçi platformları, Ankara'ya yürüyüşler, kitlesel basın açıklamaları, peşpeşe gerçekleşen ve herbirine binlerce işçinin katıldığı Gemlik, İzmit ve İstanbul mitingleri, eğitimde özelleştirmeye ve faşist saldırılara karşı üniversitelerde yaygınlaşan öğrenci eylemleri, bunun ilk akla gelen örnekleridir. Tüm bu belirtiler gösteriyor ki, geçen Temmuz-Ağustos ayında geniş çaplı olarak kendini ortaya koyan ve ancak depremle kırılabilen işçi-emekçi hareketliliği, bir kez daha taban dinamizmiyle kendini ortaya koymaktadır. Sermaye uşağı hain sendika konfederasyonları, henüz bu hareketlenmenin dıştan seyircisi durumundadırlar. Fakat bir kez daha onu bloke edecek hain bazı plan ve hazırlıklar içerisinde olduklarından da kuşku duyulmamalıdır.

***

İşçi ve emekçi hareketinin mevcut seyri,

sermayenin iktisadi ve sosyal saldırılarına yönelmekte; eylemliliklerde, özelleştirme, işten çıkarmalar, sefalet ücretleri ve zamlara karşı tepkiler önplana çıkmaktadır. Tabandan gelen işçi ve emekçi hareketinin İMF-TÜSİAD reçetelerinin bu en yıkıcı güncel unsurlarını hedef alması isabetli bir yönelimin ifadesidir. Fakat yönelim bu şekliyle temel önemde bir yetersizliği de yaşamaktadır. Sermayenin iktisadi ve sosyal saldırılarını devletin sistematik baskı ve terörü tamamlamakta, saldırıların engelsizce gerçekleşebilmesi için, bu çok sistematik bir politika olarak uygulanmaktadır. Sermaye iktidarının bu alandaki başarısının kitleleri büyük ölçüde dizginlediği, hoşnutsuzluğun çapıyla kıyaslandığında mevcut eylemliliklere katılımı çok büyük ölçüde sınırladığı bir gerçektir. İktisadi ve sosyal hak arama mücadeleleri, siyasal özgürlükler uğruna mücadele edilmesi ve bunların fiilen kullanılabilmesi ölçüsünde başarılı olabilir.

Bu çerçevede, mevcut sınıf ve kitle hareketinin en temel yetersizliklerinden biri, devletin sistematik baskı ve tetörünü doğrudan hedeflememesi, buna ilişkin siyasal istemlerin yeterli açıklıkta ifade edilememesidir. Hareket iktisadi ve sosyal haklar uğruna halihazırdaki yönelimini, faşist baskı ve teröre karşı açık bir yönelimle, dolayısıyla demokratik-siyasal özgürlükler uğruna mücadeleyle birleştirmeyi başarmak durumundadır. Bunu başardığı ölçüde kendine güçlü ve soluklu bir temel sağlamış olacaktır. Bu toplumun tüm ezilen kesimlerini birleştiren bir mücadele ve eylem zemini de olacaktır.

Bu bize, girmekte olduğumuz 1 Mayıs döneminde, sınıf ve kitle hareketinin üzerinde yoğunlaşacağı ve 1 Mayıs'ın taktik hedefleri olarak öne çıkaracağı istemlerin genel çerçevesini de vermektedir. Bu, iktisadi ve sosyal planda özelleştirmeye, işsizliğe, sefalet ücretlerine ve zamlara karşı; siyasal planda devletin faşist baskı ve terörüne karşı yönelen, iktisadi-sosyal haklarla temel siyasal özgürlüklerin bütünlüğünü kuran bir taktik mücadele hattıdır.

Toplumun ezilen ve sömürülen tüm kesimlerinin ve katmanlarının öncüsü olarak işçi sınıfı, 1 Mayıs döneminde, yalnızca sosyal yıkım programlarına karşı değil, bu saldırılar karşısında kendisini ve emekçileri teslim almaya yönelen baskı ve teröre karşı da sesini yükseltmeli; sınırsız söz, basın, örgütlenme, toplanma ve gösteri özgürlüğü için de mücadele etmelidir.

Başta özelleştirme olmak üzere sosyal yıkım programlarına karşı pozitif istemlerle mücadele alanlarına çıkmalıdır. "7 saatlik iş günü-35 saatliklik çalışma haftası!"; "Herkese iş ve iş güvencesi!"; "Herkese parasız sağlık hizmeti!"; "Her düzeyde parasız eğitim!"; "Tüm çalışanlara genel sigorta!"; "Herkese sağlığa uygun ucuz konut!"; "İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret!" gibi, tüm emekçileri birleştirecek karakterde istemler uğruna mücadele etmelidir.

Emperyalist köleliğe karşı sesini yükseltmeli, tüm emperyalist kuruluşlarla ilişkilerin kesilmesini talep etmeli, faturası işçilere ve emekçilere ödettirilen dış borçların geçersiz sayılmasını, dış borç ödemelerinin durdurulmasını talep etmelidir.

Ve nihayet, teslimiyet ve tasfiye batağına batarak mücadele alanını terkedenler tarafından tereddüte ve umutsuzluğa düşürülen Kürt emekçileriyle devrimci sınıfsal bir zeminde buluşabilmek için, ulusal baskıya ve şovenizme karşı durmalı, kardeş Kürt halkının özgürlük ve eşitlik taleplerine içtenlikle ve kararlılıkla sahip çıkmalıdır.

Sermayenin yıllardır sürmekte olan iktisadi-sosyal ve siyasal saldırılar karşısında, tüm bunlar, işçi sınıfı hareketinin acil istemlerini ifade etmektedir. Girmekte olduğumuz 1 Mayıs döneminde de bu istemler uğruna mücadele özel bir tarzda yoğunlaştırılmak durumundadır. Halihazırdaki kitle eylemlerinde, oluşan ve oluşmakta olan işçi-emekçi platformlarında göze çarpan en belirgin yetersizlik, uygulanmakta olan saldırılara karşı daha çok savunma çizgisinde bir karşıtlığın dile getirilmesidir. Oysa yapılması gereken, bu saldırılar karşısına işçi sınıfı ve emekçi hareketinin pozitif istemleri

ile çıkmak, buna dayalı bir taktik eylem hattı oluşturabilmektir.

Sınıf hareketi "özelleştirmeye hayır!" demekle yetinemez. Özelleştirme işsizlik, örgütsüzlük, kölece çalışma koşulları, başta eğitim ve sağlık olmak üzere her türlü temel kamu hizmetinin aşırı kâr ve vurgun alanları haline getirilmesi vb. demek olduğuna göre, bunun karşısında, bu hedef ve uygulamaların tam karşıtını oluşturan hak ve istemler formüle edilmeli ve bunlar uğruna mücadele edilmelidir. Örneğin işsizliğe ve işten çıkarmalara karşı, "Herkese iş ve işgüvencesi!"; örgütsüzleştirme ve sendikasızlaştırmaya karşı, "Sınırsız örgütlenme özgürlüğü!"; paralı eğitim ve sağlık hizmetine karşı, "Her düzeyde parasız eğitim!" ve "Parasız sağlık hizmeti!" istemleri ileri sürülebilmelidir. İşçi sınıfı ve emekçiler yalnızca neyi istemediklerini ifade etmekle yetinirlerse, salt bir savunma çizgisinde kalırlar. Oysa neyi istemediklerinin yanısıra, ne istediklerini de net bir biçimde formüle etmeli ve bu istemler uğruna mücadeleye girmelidirler.

***

Yaygınlaşmakta olan işçi-emekçi platformları, yer yer reformistlerin özel etki ve ağırlığını yansıtıyor olsalar da, bunların yeniden gündeme gelmesinin taban basıncıyla, tabandan yükselmekte olan mücadele arzusuyla bağlantılı olduğu bir gerçektir. Bu çerçevede bu örgütsel biçimler, gelişmekte olan kitle hareketinin kendi bugünkü düzeyine uygun biçimlerin ilk örnekleri sayılmalıdır.

Doğal olarak bu, bu biçimleri olduğu gibi kabul etmeyi değil, tersine, onları emekçi hareketinin gelişme ihtiyaçlarına uygun bir doğrultuda geliştirmeyi ve devrimcileştirmeyi gerektirmektedir. Bu platformlar taban basıncının ürünü olsalar da, halihazırda taban örgütlülükleri değildirler ya da tabandan gelen alt örgütlenmeler üzerinde yükselmemektedirler. Büyük ölçüde ilerici ya da bugünkü pervasız saldırılara karşıtlık konumunda bulunan, bu saldırılara karşı bir şeyler yapılması niyeti taşıyan işçi ve kamu sendikaları şubelerine, bu şubelerin yönetimlerine dayanmaktadırlar.

Bu, bu platformların en zayıf ve zaafiyet oluşturan yanıdır. İlericilik, hatta devrimcilik iddiası ne olursa olsun, militan ve örgütlü bir taban inisiyatifine dayanmayan, gücünü ve dinamizmini olduğu kadar karar ve eylem iradesini de buna dayandırmayan bu tür yerel sendikal platformlar, çoğu kere çok geçmeden hareketin önünü tıkamaktan kendilerini kurtaramazlar. Tutucu ve bürokratik eğilimler, karar ve eylem süreçleri üzerinde tabana ve dış devrimci etkilere kapalı bürokratik tutuculuk, tersinden sendika ve konfederasyon merkezlerinin gerici ve bürokratik etkilerine açıklık, yerel sendika yönetimlerine dayanan bu tür platformların konum ve seyrini belirleyebilmektedir. İİSŞP için bu konum ve davranış çizgisi, dünden bugüne sergilenen pratiklerle yeterince bilinmektedir. Reformist politik akımların bu platformlardaki etkinliği, sözünü ettiğimiz bu olumsuz konum ve eğilimlere ayrıca yapısal bir karakter kazandırmaktadır.

Bugünkü koşullarda sendikal hareketin en ilerici ve aktif kanadını oluşturan ve yeni oluşmuş bulunan İstanbul Emek Platformu'nun tüm bu açılardan nasıl bir pratik sergileyeceğini dikkatle izlemek gerekmektedir. Bürokratik sendikal tutuculuğun ve darlığın bazı belirtileri daha şimdiden burada da kendini gösterebilmektedir.

Partimiz bu platformların mevcut durumda işçi hareketinin gelişmesine sağladıkları imkan ve kolaylıkları görüp gözeterek davranmaktadır. Bu çerçevede oynadıkları olumlu rolü desteklemektedir. Fakat yukarda sözü edilen politik-örgütsel ve yapısal zaaflarından dolayı, onlara karşı eleştirel bir tutum izleyecek, zayıflık ve zaafiyetlerine karşı sistematik bir mücadele yürütecektir. Açık devrimci bir politik çizgide hareket etmeleri, şube yönetimlerine dayalı bürokratik yapılanmadan kurtularak devrimci taban inisiyatifine, örgütlenmesine ve iradesine dayalı oluşumlara dönüşmeleri için mücadele edecektir.

Son günlerde Ankara'da oluşan yerel emek platformu, sendika ve kitle örgütlerinin gücünü henüz doğrudan arkasına alamamak bakımından giderilebilir zayıflıklar taşısa da, taban dinamizmine dayalı olması, farklı sosyal kesimleri ve politik güçleri kucaklaması bakımından daha olumlu ve ileri bir oluşumun işaretlerini vermektedir.

Burada kritik bir noktayı daha eklemek durumundayız. Partimiz reformist akımlara karşı ideolojik ve politik mücadelesini her zamankinden daha güçlü bir biçimde sürdürmek kararlılığmdadır. Fakat reformist akımlara ve politikalara karşı mücadele ile, herşeye rağmen kitle hareketinin gelişimine şu veya bu ölçüde katkıda bulunan emek platformlarının zaafiyetlerine karşı mücadeleyi birbirine karıştırmayacak, bu konuda gerekli dikkati, sorumluluğu ve esnekliği gösterecektir.

Öte yandan, reformizme karşı ilkeli ideolojik ve politik mücadele, sosyal reformist akımların bir kesiminin, bugün için taktik planda, kitle eyleminin gelişiminden yana tutumlarını hesaba katma, bunun gerektirdiği esnekliği gösterme gerekliliğini ortadan kaldırmaz. Bu esneklik, devrimci politik çizginin doğruluğunun anlaşılmasını, reformistlerin etkilediği devrimci ve emekçi tabanın kazanılmasını ve kitle eyleminin gelişimini kolaylaştıran bir doğrultuda olmak durumundadır.

***

1 Mayıs'ı önceleyen bir dönemde tabandan gelen bir işçi-emekçi hareketinin varlığı, bu yılın 1 Mayıs kutlamaları için büyük bir olanaktır. Eğer tüm devrimci-ilerici güçler bu olanağı doğru bir biçimde kullanmayı başarabilirlerse, bu yılın 1 Mayıs gösterilerinin son yılların en geniş katılımlı ve en coşkulu eylemleri olarak gerçekleşmemesi için bir neden yoktur. Bu başarılırsa eğer, sermayenin 17 Ağustos depreminden beri pervasızlaşarak süren çok yönlü saldırıları karşısında ilk kez önemli bir işçi-emekçi çıkışı gerçekleşmiş olacaktır. Bu çıkış, sınıf ve kitle hareketinin bundan sonraki seyri bakımından büyük bir önem taşımaktadır. Buradan bakıldığında, tersinden 1 Mayıs gösterilerinin kendisi, İMF'nin sosyal yıkım programına karşı gelişmekte olan işçi-emekçi hareketi için büyük bir olanağa dönüşür. Bu durumda 1 Mayıs, bugün gelişmekte olan sınıf ve kitle hareket için yeni bir düzeye sıçrama işlevi görebilir.

İçinden geçmekte olduğumuz dönemde bu alanda elde edilebilecek bir başarı, siyasal mücadelenin bundan sonraki kısa dönemli seyri için tayin edici önemdedir. Başta özelleştirme olmak üzere sosyal yıkım programlarının bir ölçüde olsun dizginlenebilmesi, devletin keyfi baskı ve terörünün geriletilebilmesi, F tipi denilen hücre saldırısının püskürtülebilmesi, ve nihayet, devrimci hareketin şimdiki yalnızlığı ve tecriti kırarak sınıf ve kitle hareketi üzerinden güç kazanabilmesi, tüm bunlar, 1 Mayıs'ta elde edilecek ve 1 Mayıs sonrasına taşınacak başarıya sıkı sıkıya bağlıdır.

Bu son nokta, 1 Mayıs'ta yapılacak bir çıkışın 1 Mayıs sonrasında kitle hareketinde yeni bir evreye geçiş için bir basamak oluşturması, ayrıca önemlidir. Hatırlanmalıdır ki, geçmiş yıllarda en güçlü geçen 1 Mayıs'ların sonrası bile, kitle hareketinde bir hız kesme ve durgunluk dönemine geçiş olarak yaşanabilmiş, ardından sermayenin karşı saldırısı sökün etmiştir. Bu kez bu deneyimler de gözetilerek, 1 Mayıs'ın, zaten henüz yeni yeni ivmelenen kitle hareketini sıçratan bir basamak olabilmesi için çok özel bir çaba sarfedilmek durumundadır. Devrimci-ilerici güçler ile bugün mücadeleden yana tutum alan tüm sendikalar, kitle örgütleri ve platformlar, 1 Mayıs alanlarına çekecekleri kitleleri bugünden bu bakışaçısı ve ruhhaliyle donatmalıdırlar.

Tüm bu değinmelerden sonra, ülke çapında başarılı bir 1 Mayıs gösterileri zincirinin taşıdığı çok özel önem yeterince açık olmalıdır. Başarıyı güvencelemeye mecburuz. Bunun için de tüm devrimci-ilerici güçler olarak, bunun gerektirdiği bir bilinç, sorumluluk ve enerjiyle davranmak durumundayız. Herşeyden önce, dargörüşlülüğü ve her türden küçük hesapları bir yana bırakarak, sınıfın, emekçilerin ve

devrimci güçler olarak bizlerin kaderini doğrudan etkileyecek olan bu sorunda ortak başarıyı güvencelemek için gerekli dikkati ve özeni gösterebilmeliyiz. 1 Mayıs'a katılım tarzımız da buna uygun olmalıdır. Devrimci güçler mücadele etmekte olan işçi ve emekçilerin bir parçasıdırlar; onların çıkarları için ve onların geleceği için mücadele etmektedirler. Dolayısıyla 1 Mayıs gösterilerinde de onlarla içiçe ve omuz omuza olacak, onlarla aynı saflarda yürüyeceklerdir.

Devrimci ya da ilerici olmak iddiasındaki tüm sendika şubeleri ve kitle örgütleri, onların oluşturdukları platformlar, bunun gerektirdiği bir dikkat ve sorumlulukla davranmak zorundadırlar. Bu sendikaların ve platformların safları işçi sınıfından ve emekçilerden yana tüm devrimci-ilerici güçlere koşulsuz olarak açık olmak zorundadır. Geçmişte İİSŞP bürokratlarının, kendi reformist konumlarının da bir gereği olarak, bu konudaki gerici tutumları bilinmektedir. Bu 1 Mayıs'ta onlardan bu konuda farklı bir tavır beklemek için de herhangi bir neden görünmemektedir. Bu yılki 1 Mayıs gösterilerinde bu konudaki açık sınavı yeni oluşan İstanbul Emek Platformu verecektir. Platformun ve platforma bağlı sendikaların saflarının komünist, devrimci ve ilerici güçlere koşulsuz olarak açılıp açılmaması, İEP'nin devrimcilik ve mevcut sendikal bürokrasiden farklılık iddiasının da sınandığı bir zemin olacaktır. Devrimcilik iddiası taşıyan hiçbir işçi ve emekçi örgütlenmesi, 1 Mayıs gibi tüm anlamı ve içeriğiyle devrimci olan bir eylemde saflarını devrimci güçlere kapatamaz. İçinden geçmekte olduğumuz dönemin kritik önemi, tüm devrimci güçlerin birleşik bir kuvvet olarak 1 Mayıs'ta güçlü devrimci bir alternatifi işçi ve emekçi kitlelere hissettirebilmesinin özel önemi, bu çerçevede İEP'e çok özel bir sorumluluk yüklemektedir.

***

Partimiz 1 Mayıs çalışmalarına bir kampanya olarak başlamış bulunmaktadır. Bu kampanyayı en güçlü, en etkili bir biçimde sürdürmek, partiyi, onun şiarlarını ve politikalarını sınıfın geniş kesimleriyle buluşturmak, 1 Mayıs kampanyamızın bize özgü özel hedefidir. Siyasal mücadele sahnesine sınıf kitleleriyle devrimci temeller üzerinde birleşmek, sınıfı devrimcileştirmek, onun burjuvaziye karşı devrimci eylemini geliştirmek iddiasıyla ve bu doğrultuda somut çabalarla çıktık. Fakat bu aynı zamanda bizim için birçok temel eksiklik ve yetersizlikle karakterize olan bir parti öncesi süreçti. Doğal olarak sınıfla birleşme çabalarımız bu temel eksiklik ve yetersizlikler tarafından sınırlanmakta, zayıflatılmaktaydı. Gelinen yerde ilk kez olarak her açıdan sınıfla devrimci birleşme sürecini başarıyla ilerletmek, sınıfın ve kitlelerin devrimci öncüsü rolünü oynamak koşullarına sahibiz. Artık adıyla, bayrağıyla, programıyla, politikalarıyla, mücadelenin ateşi içerisinde oluşturduğu gelenekleri ve değerleriyle, komünist bir sınıf partisiyiz biz.

Gündemdeki 1 Mayıs çalışmalarına ve 1 Mayıs'tan önce başlayan, 1 Mayıs'tan sonra ivmeleneceğini umduğumuz sınıf eylemliliğine karşı görev ve sorumluluklarımıza bu perspektiften bakabilmeliyiz.

Partimiz, örgütlerinin, çalışmasının ve sempatizan güçlerinin olduğu tüm kentlerde 1 Mayıs gösterilerine en etkin bir biçimde katılacaktır. Bu katılım kesin bir biçimde işçilerin ve emekçilerin safları üzerinden, onlarla içiçe geçerek ve kaynaşarak olmalıdır. Kendimizi, partimizin varlığını ve yolgösterici misyonunu, gösterilere katılan kitlelere kendi özel kortejlerimizden değil, fakat yazılı ve sözlü şiarlarımız üzerinden, militan, coşkulu, sürükleyici katılımımız üzerinden hissettireceğiz, göstereceğiz.

Tüm örgütlerimizi, tüm kadrolarımızı ve sempatizanlarımızı, partimize gönül ve destek veren herkesi, etkin bir 1 Mayıs kampanyası ve 1 Mayıs'a etkin katılım için, 1 Mayıs'ta ortak devrimci başarı için, partimizin 1 Mayıs'ta en geniş işçi ve emekçi kitlelerle buluşturulabilmesi için, en enerjik biçimde seferber olmaya çağırıyoruz.

EKİM

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri:

Parti amblemi üzerine

Cihan: Resmi açılışı önceleyen geniş bileşimli ön hazırlık tartışmalarında, parti ambleminin kızıl bayrak üzerine orak-çekiç ve yıldız olması gerektiğinde birleşmiştik. Bu orada genişçe gerekçelendirilmişti de. Fakat kayıtları tutulmadığı için, yazık ki şu an elimizde bu tartışmaların tutanakları yok. Burada kısa bir tekrar olarak bu konuda bir şeyler söylemeye çalışacağım.

Orak-çekiçin kaynağını biliyoruz. Komünist Enternasyonal öncesinde partilerin enternasyonal bir amblemi yoktu. Bu Ekim Devrimi'nin ardından Bolşeviklerle birlikte ortaya çıktı ve sonrasında Komünist Enternasyonal'le birlikte genelleşti. Bolşeviklerin komünist ismini resmen de benimsemeleri, Komünist Enternasyonal kuruluşuna denk düşüyor. Orak-çekiç amblemini benimserlerken neler tartıştılar, bunu nasıl anlamlandırdılar ve hangi temel esaslara bağladılar, bunu şu an için çok somut olarak bilmiyoruz.

Yine de bu türden bir amblemin benimsenmesinin somut nedenleri konusunda bazı noktalar yeterince açık. Orak-çekiç, devrimin zaferinin ve sosyalizmin başarıyla inşasının temel bir koşulu olarak işçi sınıfı ile köylülüğün ittifakını simgeliyor. 20. yüzyılın bütün devrimlerine, toplam devrimci sınıf mücadelelerine baktığımızda, her yerde işçi sınıfı diğer emekçi sınıf ve katmanları kendi ardından şu veya bu ölçüde sürükleyebilmiş, bu emekçi katmanların ağırlıklı kesimini de genellikle köylülük oluşturmuştur. 20. yüzyılda işçi sınıfı önderliğine dayalı işçi-köylü ittifakı, bütün devrimlerin temel yasası neredeyse. Bu köylülüğün yapısı, bileşimi, toplumların gelişme düzeyine ve karşı karşıya bulunulan temel toplumsal sorunlara göre değişebiliyor, ama temelde temel bir toplumsal müttefik ve yedek güç olarak köylülük değişmiyor.

Sözkonusu ülkenin toplumsal gelişme ve genel sınıf ilişkilerine bağlı olarak; demokratik devrim sözkonusu olduğunda, ilk aşamada işçi sınıfı önderliğinde işçi sınıfının genel olarak köylülükle, ikinci aşamada ise yoksul köylülükle ittifakı; doğrudan sosyalist devrim sözkonusu olduğunda ise, işçi sınıfının yarı-proleter köylülük ve küçük köylülükle ittifakı, devrimin başarısının temel bir koşulu olarak ortaya çıkıyor. 2. Dünya Savaşı'nın hemen öncesine kadar İtalya, Fransa gibi batılı emperyalist ülkelerde bile bu mesele büyük bir önem taşıyabiliyor.

Bugün batılı toplumlara baktığımızda, özellikle son 40-50 yıllık kapitalist gelişmenin bu toplumları farklı bir gelişmişlik düzeyine ulaştırdığını, köylülüğün çok büyük ölçüde silindiğini, yüzyılın başındaki İngiltere'ye benzer bir durum ortaya çıktığını, kırsal nüfusun %3-4'lere kadar gerilediğini biliyoruz. Kapitalist gelişmenin bir sonucu olarak bu ülke devrimlerinde köylülük taşıdığı tarihi stratejik önemi yitirmiş bulunuyor.

Bugünün bazı batılı ülke partilerinin programlarına baktığımızda; köylülüğün çok büyük ölçüde çözüldüğünü ve dağıldığını, işçi sınıfının müttefiki olarak artık önemini kaybettiğini, bunun yerini aydınların, modern küçük-burjuvazinin belli katmanlarının aldığını söylediklerini görüyoruz. Ama, gelişmiş batılı ülkeleri bir yana bırakırsanız, işçi-köylü ittifakının devrimin stratejik başarısı açısından taşıdığı kritik önem dünyanın önemli bir bölümü için bugün hala da geçerli. Biz bugünün dünyasına gelişmiş bir avuç batılı ülke üzerinden değil de insanlığın çoğunluğu üzerinden baktığımızda, işçi-köylü ittifakının bugün de hala önem taşıdığını görüyoruz.

Bizim ülkemizde de işçi-köylü ittifakı sanıldığından büyük bir önem taşıyor. Kırsal nüfusumuz kent nüfusuna göre azaldı, %35'lere kadar düştü. Ama %35 yine de bu toplumun üçte biridir ve burada geniş bir çalışan emekçi köylü yığını var. İşçi sınıfı kırsal kesimin desteğini alamazsa, diğer bir kesimini tarafsızlaştırmayı başaramazsa, devrimi zafere ulaştıramaz. Devrimi yaptıktan sonra zengin köylülük dışındaki tüm kırsal çalışanların

desteğini kazanamazsa, hem iktidarını korumakta zorlanır, hem de tarımsal üretim ve kentlerin beslenmesi açısından gerekli ihtiyaçlarını karşılayamaz. Sorunun bir yanı, ama daha çok bu enternasyonal amblemin somut kaynağına ve anlamına ilişkin yanı bu.

Ama daha temel ve bugün için asıl önemli ve belirleyici olan bir başka yanı daha var. Ve bizim için gelinen yerde artık sorunun bu yanı anlamlı ve önemli. Orak-çekiç çıkış kaynağını çoktan aştı ve tümüyle farklı bir anlam ve içerik kazandı. O Ekim Devrimi'nden bu yana artık tümüyle enternasyonal komünizmi simgelemektedir. Amblemin tercih kaynağı işçi-köylü ittifakı olsa da sorun çoktan bu olmaktan çıkmış, daha temel, daha genel ve evrensel bir ideolojik-politik anlam kazanmıştır. Orak-çekiç bugün artık dünya komünist hareketinin klasik bir sembolü, komünizm davası ve ideallerinin ortak ve birleştirici simgesi haline gelmiştir.

Bugün dünyada işçi sınıfının köylülükle kurması gereken ittifakın o kritik stratejik önemi ortadan kalkmış olsaydı bile, bence dünya komünist hareketinin klasikleşmiş amblemi olarak orak-çekiç gene de bütün bir anlamını ve önemini korurdu. Nitekim halihazırdaki durum, halihazırdaki tutumlar ve tercihler de bunu gösteriyor. Bugün davada ısrarlı olan ya da öyle görünen komünist olmak iddiasındaki tüm partiler kendi amblemleri olarak orak-çekici koruyorlar. Tersinden de davayı terkedenler, komünizm iddiasını bir yana bırakanlar bu amblemi de terkediyorlar. İtalyan Komünist Partisi dejenere oldu, çürüdü, sosyal-demokratlaştı, ismini ve amblemini değiştirdi, yerine bir ağaç seçti; ama o ağacın gövdesine gene de orak-çekiç koymak ihtiyacı duydu, eski kökenine bir atıf olmak üzere. Bu örneği, bu amblemin artık kendi kaynağını aşan bir simgeye dönüştüğünü vurgulamak için veriyorum.

Biz her iki anlamda da bu amblemi önemsiyoruz. Birincisi, somut siyasal kaynağından dolayı, demek oluyor ki kendi ülkemizde işçi-köylü ittifakına verdiğimiz önemden dolayı benimsiyoruz. İkinci olarak da, bunun komünizmin ve dünya komünist hareketinin klasikleşmiş enternasyonal sembolü olması nedeniyle. Dünya devrimci işçi hareketinin Türkiye kolu olarak, bu enternasyonal amblemi biz bu genel nedenden dolayı da benimsemeli ve kullanmalıyız.

Orak-çekiçin somut ve soyut anlamı hakkında söylenebilecekler kısaca bunlar. Yıldız ise insanlığın komünist geleceğini simgeleyen bir işaret oluyor, bu anlama geliyor. Kızıl bayrak ise zaten Fransız Devrimi'nden beri kurulu düzene karşı en radikal alternatifi, programları, akımları simgeliyor. Fransız Devrimi'nden beri var, Babeufler'in bayrağıdır bu. 1848'de Fransız işçileri, sonuçları burjuvaziye yarayan 1848 Şubat Devrimi'ni gerçekleştirdiklerinde, cumhuriyetin bayrağıyla değil kendi bayraklarıyla yürüyorlardı. Burjuva cumhuriyetinin bayrağı, Fransız Devrimi'nin bayrağı, üç renkli bayraktır. Ama Fransız işçileri, 1848 Devrimi'nin başarılmasında belirleyici bir rol oynayan işçi sınıfı kızıl bayrak taşıyor ve onu kendi bayrağı olarak, kendi deyimleriyle, "toplumsal cumhuriyet"in bayrağı olarak görüyorlardı. Bu bayrağı burjuva cumhuriyetin ya da demokratik burjuva cumhuriyetin değil, fakat tam da Fransız burjuva cumhuriyetinin üç renkli bayrağına karşı, işçi sınıfının toplumsal cumhuriyetininin bayrağı olarak görüyorlardı. Sosyalizmi o gün için "toplumsal cumhuriyet" olarak niteliyorlardı. Bayrağımızın, kızıl bayrağın, buralara kadar giden, 200 yıllık bir geçmişe sahip olan böyle bir tarihsel kökeni var.

Bizim için kızıl bayrak, modern sınıf mücadeleleri tarihi üzerinden apayrı bir önem ve anlam taşıyor. Bu bayrak Fransız Devrimi'nden itibaren sınıfsız ve sömürüsüz bir dünya için mücadele edenlerin bayrağı olagelmiştir.

Amblem üzerine yaptığımız ön tartışmaların kayıtlarının olmamasına gerçekten üzüldüm. Bu meseleyi o zaman daha ayrıntılı tartışmıştık. Mesela bu konuda SİP üzerinden işaret edilen bazı önemli noktalar vardı. SİP artık bu ülkede köylülüğün aşıldığı inancıyla orak-çekici bırakıp yerine çark-çekici benimsemiş durumda. Çarkla çekiç, gerek somut gerekse soyut anlamda herhangi bir politik ya da enternasyonal anlam içermiyor. Orak-çekiç, demin de ifade ettim, somut planda bir önderliği ve bir ittifakı simgeliyor. İşçi sınıfının önderliğini ve arkasından sürüklediği gücü simgeliyor. Demek oluyor ki, burada sadece sınıfın kendisine ve devrimciliğine değil, önderlik etme ve kendi dışındaki emekçi

sınıfları ardından sürükleme yeteneğine de yapılan bir vurgu var. Buradaki köylülük, işçi sınıfının ardından sürüklediği güçleri, onların esas gövdesini simgeliyor. Bu açıdan işçi-köylü ittifakı, sadece köylülüğe verilen belli bir önemi değil, daha da önemlisi, işçi sınıfının kendi dışındaki emekçileri kendi yanına alma gücünü, kapasitesini, ezilenlerin öncüsü olma kimliğini vurgulayan bir şey.

Bu somut anlam üzerinden bakıldığında, çark-çekiç bir şey ifade etmiyor. Çarkın çekiçle ittifakı olmaz. İşçi sınıfının işçi sınıfıyla ittifakı gibi bir şey olur bu. Soyut ve enternasyonal planda ise bir anlamı zaten olamaz. Zira bu anlam kendini komünizmin sembolü olan orak-çekiçte ifade etmektedir. Bu memlekette akıllı geçinen bir takım aydın ve yarı-aydınlar amblem seçerken, bir amblem nedir, orak-çekiç neydi, çark-çekiç neyi ifade eder sorularını sormadan, kendilerince güya orak-çekiçe de benzetilen, ama onu da aşmış olan bir şey seçmiş oluyorlar. Bu ülkede yaşayan her üç kişiden biri olan kırsal nüfusu ne yapacaklarını hiç düşünmüyorlar.

Ben kırsal nüfus her üç kişiden biri diyorum, ama çalışan nüfus üzerinden, istihdam üzerinden bakıldığında, kırsal kesimde çalışanlar %40'ın üzerinde bir oranı buluyor. Bu açıdan çalışan nüfusun oranıyla kırsal nüfusun oranı üstüste düşmüyor. Siz bu ülkenin üçte birini yok saydınız mı, bu ülkedeki kırsal kesimi yok saydınız mı, devrimi ciddiye almıyorsunuz demektir. Nitekim programlarında köylülük meselesi artık "teorinin konusu olmaktan çıkmış, politikanın konusu haline gelmiştir", daha çok da devrim anının bir meselesidir, diyorlar. Hani o günkü koşullara bakarız, çok gerekiyorsa ittifak kurarız, demek oluyor bu.

Bunlar çok akıllı geçinen insanların ettiği budalaca laflar. Varolan herşey şu veya bu biçimde teorinin konusudur. Bu ülkede köylülük varsa, bunun, buna ilişkin sorunların teori dışı olması mümkün müdür? Toplum ilişkileri içerisinde yeri olan bir sosyal katmanı nasıl olur da teorik bakışaçısının dışına çıkarabilirsiniz? Aydın fantazisi kendini burada da gösteriyor. Politikanın konusu olan herşeyin bir teorik arka planı, bir teorik kavranışı vardır. Bu uç örnek üzerinden konunun önemini de böylece vurgulamış oluyorum.

Köylülük varolduğu sürece, tarım sorunu köylülük üzerinden ayrıca özel bir önem taşır. Siz devrim yapacaksınız, ardından hemen kentleri beslemek gibi temel bir sorunla karşı karşıya kalacaksınız. Bunu ancak köylülükle iyi ilişkiler kurmuşsanız, köylülüğün emekçi kesimlerini kazanmışsanız, öteki bazı kesimlerini tarafsızlaştırmışsanız başarabilirsiniz. Bunu başaramayan bir devrim yenilmeye mahkumdur.

Kısaca söyleyeceklerim bunlar. Öneriyi somutlayacak ve özetleyecek olursam; kızıl zemin üzerine sarı orak-çekiç ve yıldızlı bir bayrağımız olacak.

Osman: Partinin adı bayrağa yazılacak mı?

Cihan: Bunun gerekli olduğunu sanmıyorum. En klasik, en vurucu bayrak hangisi ise onu örnek almalıyız. Bu yetkiyi MK'ya bırakacağız. Özel bir komisyon kurmak gerekmiyor. Nihayet MK da tercihini yapmayı kolaylaştıracak güçlerden gerekli desteği alacaktır.

Partinin ismini yazmak gerekmiyor bence. Klasik biçimini zedeliyor amblemin. Bizim sol akımlar bu tür şeyler yapıyorlar. Üstüne silah resmi koyanlar bile olabiliyor. Bu tam bir teorik hafiflik ve siyasal ciddiyetsizlik örneğidir. Büyük ölçüde '50'ler sonrasının küçük-burjuva devrimci akımlarından esinlenmedir. Biz devrimci şiddeti, şiddete dayalı devrimi önemseyen, burjuvazinin şiddet aygıtının devrimci şiddetle ezilmesi gerektiğini savunan, bunu temel önemde ilkesel ve programatik bir sorun olarak ele alan bir partiyiz. Ama şiddet bizim için bir ideal olmadığı gibi, silah da tapınılacak bir araç değildir. Tam tersine, şiddet bizim temel ideallerimize aykırıdır. Şiddet ve silah bizim için yalnızca birer zorunlu araçtır. Bu araçları yüceltip idealleştirmek ve birer sembole dönüştürmek ancak şiddete tapan küçük-burjuva akımların tutumu olabilir.

Komünist ismine ilişkin olarak yaptığımız bir gerekçelendirme var. Aynı şey orak-çekiç için de geçerli. Komünizmi terkedenler orak-çekici de terkettiler. Kimse bu açıdan orak-çekici kirletemiyor. Tersine orak-çekiç onbinlerce eski Sovyet yurttaşının, emekçisinin elinde sosyalizme bağlılık sembolü olarak, Lenin-Stalin dönemi Sovyetler Birliği'ne bir özlem olarak, sosyalizmin geleceğine bir inanç

ve talep olarak bugün taşınabiliyor. Orak-çekiçli bayrak gitgide kitlelerin pratiği üzerinden itibar kazanıyor. İşin böyle de bir yanı var. Hiçbir yıpranmışlığı olduğunu düşünmüyorum kesinlikle. Bizim yüzyılımızı en iyi özetleyen bir semboldür bu, yüzyılın büyük heyecan verici mücadelelerinin sembolüdür. Sadece devrim ve sosyalizmin inşa süreçlerini kastetmiyorum, daha da önemli olarak, Ekim Devrimi sonrasının dünya çapındaki mücadelelerini kastediyorum. Bu sembol kitlelerin pratiği içerisinde hızla güç ve itibar kazanacaktır, nitekim şimdiden kazanmaktadır. Eski Doğu Avrupa halkları, özellikle Sovyet halkları daha şimdiden bunu bize göstermektedirler. Kitlelerin pratiği içerisinde, devrimci sınıf mücadelesi içerisinde yeniden güç kazanan, itibar kazanan, dirilen semboller bunlar.

Ama bakıyoruz, devrim davasını ve sosyalizmi terkedenler bu sembolü de terkediyorlar. Kendilerini sisteme benimsetmeye çalışanlar, sistem karşısında inandırıcı olmak isteyenler, bu sembolü terkediyorlar. PKK buna bir örnek. PKK bu amblemi yük saydı ve terketti. Bu bile çok açıklayıcı.

Cezmi: Cihan yoldaşın gerekçelendirmesine ve öneriye katılıyorum. Bugün komünist geleneği ve onun bayrağını sahiplenmenin kendi başına çok özel bir politik anlamı ve önemi var. Çekicin alt tarafına bir kalem ekleyebilir miyiz diye bir düşüncem vardı benim. İşçiler aydınlanmalı, aydınlar işçileşmeli gibi bir olguyu vurgulayabilemek açısından... Ama şimdi bunu somut bir öneri olarak getirmiyorum. Ben de önerilen formu bozmamak gerektiğini düşünüyorum.

Cihan: Bu ortak enternasyonal davanın ortak enternasyonal sembolü. Biz bunu bu gerekçeyle de benimsiyoruz. Yani salt somut anlamıyla, hatta hiç de esas olarak somut anlamıyla değil. Bence somut anlamından çok soyut anlamı, o sembolün simgeleşen anlamı önplanda olmalı. Bu bizi hem enternasyonalizme, dünya devrimi davasına, hem de bütün bir 20. yüzyılın mirasına bağlayan bir sembol. Modern sınıf mücadelelerinin bütün bir tarihi mirasına, 200 yıllık mücadeleye, ta Babeufler'e kadar bağlayan bir sembol. Bayrağımızı bu geniş kapsamı içerisinde ele almalı ve bu çerçevede gerekçelendirmeliyiz. Bu genişliği ve zenginliği içinde, bu tarihsel ve enternasyonal boyutu ile kavrayabilmeliyiz. Onu bizi dünyaya ve tarihimize bağlayan bir sembol olarak kavramalıyız.

Amblem çerçevesindeki öneri görebildiğim kadarıyla gerekçelendirmenin ana unsurları üzerinden benimseniyor. Çok aykırı bir fikir görünmüyor. Bu böyleyse eğer, tartışmayı böylece kapatacağız. Yeni seçilecek MK'mız klasik formu esas alarak kendimize özgü yeni bir örnek ortaya çıkarabilmelidir.

İzmir işçi hareketinden...

(Baştarafı s.30'da)

dizginlemek oldu. Oysa sendikal örgütlenme o dönemde gerek Organize genelinde, gerek dışındaki işçilerde heyecan yaratmış, değişik fabrikalardan işçiler sendikayı ziyaret etmişlerdi. Son gelişmeler, işçilerin geri çekilmelerine neden oldu.

Bunun dışında organizede Temmuz ayı sürecinde yapılan basın açıklaması oldukça olumluydu. Fakat bunun hiçbir ön hazırlığı yapılmamış, sendika bürokratları kendi aralarında karar almış ve yangından mal kaçırır gibi yapmışlardı. Oysa bu tür eylemlilikler işçiler arasındaki dayanışma bilincini geliştiriyor, cesaretlendiriyor ve güç veriyor.

***

İzmir'de çeşitli bölgelerde dönem dönem bölgesel çalışma girişimleri oluyor. Bu, bazı grup ve partilerin işçi güçleri üzerinden oluşturuluyor. Sınıfın değil grupların ihtiyaçları üzerinden bakıldığı ölçüde, bir süre sonra kısırlaşıyor ve bitiyor. Çeşitli grup ve partiler içerisinde ve sınıfın saflarında bu tür girişimlere karşı ilgi var. Bu girişimleri bölgesel öncü işçi platformları oluşturma doğrultusunda geliştirmek, bölgedeki işçilere bu yönde müdahale etmek, bu oluşumların sektör ve fabrikalar temelinde yükselmesini sağlamak gerekiyor. Bu, işçi sınıfının öncüleri, devrimciler ve komünistlerin önünde görev olarak duruyor.

İzmir'den komünist işçiler
Ocak 2000

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri:

Ordu içinde parti çalışması üzerine notlar...

(Tuna yoldaşın kongreye sunduğu tartışma notları)

1) Ordu ve güvenlik örgütü, devlet aygıtı içinde maliye, adliye, mülkiye yapılanmaları gibi toplumsal açıdan gereksiz, toplumsal emek üretkenliğinin yeniden üretiminde bir rol oynamayan, yararsız bir alandır. Temel işlevi sömürü düzeninin korunması ve kollanmasıdır.

* Parti'nin ordu içindeki çalışmasının ana hedefi onu parçalamaktır. Proleter devrimin burjuva devlet aygıtını devralmaması ve onu parçalamak zorunda oluşunun doğal bir alt parçası ordunun parçalanması görevidir.

* "Ordunun demokratikleştirilmesi" üzerine verilen gerici-liberal vaaz, reformizmin demokrasiye dönük burjuva kavrayışının dışavurumudur. Parti savaşa karşı tutum konusundaki hassasiyetini, orduya karşı tutum konusunda da göstermeli ve ordunun dağıtılmasının gerisinde kalan her tavra karşı uzlaşmaz bir ideolojik mücadele yürütmelidir.

* Orduyu parçalama görevi; toplum içinde ordunun rolünün düzenli, sistemli , zengin ve geniş bir teşhiri demektir.

* Her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur. İktidarı ayakta tutan temel güç ise ordudur. Parti bu yüzden en barışçıl dönemlerde dahi ordu içinde çalışmalı ve çalışmayı mümkün olan en erken zamanda örgütlü hale getirmelidir.

* Ordu içinde çalışmada özellikle 1930'larda Almanya'da faşist iktidar altında AKP'nin faşist kitle örgütleri içindeki çalışmasının deneyimlerinden eleştirel bir gözle yararlanılmalıdır.

2) Ordu içinde çalışma aslında belli ölçülerde bir sınıf çalışmasıdır. Zorunlu askerlik uygulaması bütün ülkelerde ordunun sınıfsal bileşimini işçi ve emekçi katmanların ezici ağırlığı ile karakterize etmektedir. Parti'nin çalışması sınıfın yaşam alanının her noktadan politik planda kuşatılmasını başarmalıdır. Sınıfa seslenme faaliyetimize 1,5 yıl boyunca ara verilemez. Burjuvazinin aynı dönemde **askeri disiplin** ve **şovenizmle** emekçileri zehirleme faaliyeti yürüttüğü düşünülmelidir. Burada vurgulanan temel iki alan (askeri disiplin ve şovenizm) aynı zamanda bir tepkiyi de kendiliğinden oluşturur. Ve tam da bu ölçüde çalışmanın koşulları kendiliğinden doğar.

3) "Normal" yaşamın ötesinde askeri disiplin, emekçilerin düzen tarafından yeni bir biçimlendirilmesidir. Dolayısıyla buna karşı planlı ve sürekli bir karşı çıkışın belli bir etki alanı yaratması son derece olanaklıdır. Özellikle askeri disiplinin katılığı ve saçmalık düzeyinde örnekleri bu tepkinin oluştuğu alanlardır. Parti çalışması kuşkusuz tepkinin bu biçimini önemseyecek ve gündemine alacaktır. Ama önemle gündemleştirilmesi gereken, askerlik hizmeti sırasında sivil yaşamla kışla arasındaki mutlak kopukluktur. Üniformalı emekçilerin özellikle kışla dışındaki yaşamla olan bağları, bu alanda siyaset yapma ve örgütlenme hakları üzerine bir mücadele öne çıkarılmalıdır. Bunun yasallaşmasından da önce mücadelenin yükselişiyle paralel bir tarzda fiili durumlar yaratılması, özellikle Parti çalışmasının illegalitesini örtme işlevi de görecektir.

* Bu alan, kendi içinde kapalı olan ordu yapılanmasını toplumsal hayata açacak bir etki de yaratacaktır. Bugünkü işleyiş içinde ordunun burjuva yönetim kademesi zaten politikanın içinde, hatta onun en üst yöneticisi konumundadır. Bu salt MGK'daki birkaç general üzerinden dar bir görüntü tablosunu aşmış, brifingler ve benzeri yollarla burjuva subaylara kadar yayılmıştır. Bunun teşhiri ordudaki emekçi sınıflara mensup kesimlerin politika yapışını kolaylaştıracaktır. Buna paralel olarak giderek ordunun parçalanmasının altyapısına dönüşecektir. Düzenin buna engel olmaya dönük çabası, ordunun siyaset alanına pervasız müdahalesinin meşruluğunu

zayıflatacaktır. Böyle bir sürecin yaşanmaya başlamasıyla ordu, alt sınıflara mensup eratı kendi politik konumuna kazanmak ve Parti çalışmasını karalamak için kapsamlı yönelimlere girecektir.

* Bu durum politik sorumluluğumuzu daha da artıracaktır. Politik olarak sistemi, onun bir parçası olarak askeri mekanizmayı ve kışla yaşamını sistemli bir tarzda teşhir etmeliyiz. Önemli olan burada çalışmanın sürekliliğini koruyabilmektir. Parti materyallerinin erata ulaştırılmasında değişik kışla dışı olanaklar gözetilmelidir. Yine de, materyallerin kışlalara mümkün oldukça çok ulaştırılması, çalışmamazın bir örgütlülüğe dayandığının hissettirilmesi açısından önemlidir. Ordu içinde böyle bir dönemde daha da artacak katılığa rağmen, burjuvazinin politikasının propaganda edildiği tüm seminer, ders ve benzeri çabaların içine sızılmalı, kolay boykotçu tutumlardan kaçınılmalıdır. Artan katılığa karşın parti militan ve taraftarları, hem aldıkları tutumun meşruluğuna, hem de direnişçi kimliklerine yaslanmayı güvence saymalıdırlar. Ancak, sadece direnişçi bir kimlik üzerine bir güvence, Parti militanları olarak erken açığa çıkmamızı doğuracağı gibi, bu tür (seminer, ders,vb.) ortamlarda dışımızdaki kesimlerin bizim aldığımız tutumları almasını ve bunun yaygınlaşmasını zorlaştıracaktır. Parti militanları bu alanda emekçi sınıfların doğallığının ve sosyalist yaratıcılığın çeşitlendirdiği bir esneklikle müdahale etmeyi öğrenmelidirler.

Ordu içinde Parti çalışması en barışçıl dönemlerde dahi ağır illegalite şartlarında bir çalışma olacaktır. Zira düzen devrimci bir çalışmaya karşın daha en baştan son derece sert davranacaktır. Bugüne kadar devrimci hareketin böyle bir çalışmadan uzaklığı bunu ayrıca kolaylaştıracaktır. Yine de işçi ve emekçilerin bulunduğu her yerde Parti çalışmasının olanağı önden hayal edilemeyecek kadar çok ve çeşitlidir. Parti başlayan çalışmayla artan askeri disiplini ağır yeraltı çalışması için bir erken eğitim olanağı saysa da, özellikle ilk dönemde içten içe bir hazırlık faliyetini ve Parti materyallerinin nispeten daha sınırlı bir kullanımını gözetmelidir. Ancak, çalışmanın ağırlıkla bire bir ilişkiler üzerinden asla belli bir doygunluğa ve hazırlığa ulaşamayacağını da bilmemiz gerekir. Nasıl ki fabrika yaşamının içiçeliği bize geniş etkileme olanakları sunuyorsa, 24 saatin beraber yaşandığı kışla ortamı benzer olanaklara fazlasıyla sahiptir. İçiçe bir ortam, yeri geldikçe en pasif bir yemek boykotundan bir gösteri yürüyüşüne kadar geniş eylem olanakları da demektir. Kışlada eylem olanaksız olmadığı gibi, bunun bugünden özgün ve kendiliğinden sınırlı örnekleri vardır.

* Yaygın bir sefaletin ve işsizliğin olduğu koşullarda, zorunlu askerlik hizmetinin iktisadi talepleri de önem taşımakta ve eratta karşılık bulacak bir konumdadır.

* Merkez komutanlıklarında ve askeri inzibat arasında Parti çalışması asker kaçakları ve firarlara karşı denetimi zayıflatan bir tarzda planlanmalıdır. Bu, kitleler içinde pasif tepkileri yedeklemek ve kazanmak için önemli bir olanak ve ayrı bir sorumluluktur.

* Ordu içinde Parti çalışması daha en başından askeri yanlar taşımaktadır. İşçi ve emekçiler silahlı eğitime bir Parti görevi sorumluluğu ve hassasiyeti ile sarılmalıdırlar. Silahların giderek karmaşıklaştığı bir evrede işçi ve emekçilerin bunların kullanımını öğrenmeleri sadece başarılı bir silahlı ayaklanma sorunu değildir. Devrimimizin uluslararası etkileri düşünülürse, en karmaşık silah sistemlerinin bile iç savaşta ve emperyalist müdahale karşısında kullanımı ihtiyacı doğacaktır. Ekim Devrim'i sonrası Bolşeviklerin Kızıl Ordu içinde eski ordunun subaylarını kitlesel kullanımı aynı ihtiyacın bir başka çözümüdür. Bolşeviklerin başarılı deneyimine rağmen, bu tür bir seçeneği işçi sınıfının tek seçeneği olarak görmek kabullenilemez bir hata olacaktır. Bu nedenle, ordudaki işçi ve emekçiler silah kullanımında sadece kendilerine verilen sınırları kabullenmemeli, hem subayların silahlar konusundaki uzmanlık tekelinin kırılmasını talep etmeli, hem de bunun fiili olanaklarını değerlendirmelidirler.

* Küçük-burjuvaca ve kendiliğinden subay vurmalar gibi tepkiler cephe dışında mahkum edilmelidir. Bilinmelidir ki, bu tür tepkiler tam da sistemli bir karşı çabanın olmadığı şartlarda yaygınlık öğesi taşımaktadır. Parti çalışmasının olduğu bir yerde bu tür tepkiler ya gerçek cinnet vakalarına ya da küçük-burjuva tepkilere daralacaktır. Emekçi kesimler sözde radikalliğe

değil, çalışmanın örgütlü radikalliğine eğilim duyacaklar ve diğer tepkileri küçümseyeceklerdir. Ordu içindeki Parti örgütleri silahlı mücadele yöntemlerinin sınıf ve kitle hareketiyle kopmaz bilinci konusunda yeterince açık olmalı ve bunun kışlalarda eğitimini yapmalıdırlar. Zira Parti çalışmasının yanlış yorumlanması çerçevesinde bu tür küçük-burjuva tepkiler, çalışmamızın olduğu bölgelerde kendiliğinden yaygınlaşabilir. Buna karşın geleceğe dönük olarak çalışmanın silahlı biçimlerine bilinçli hazırlık daha en baştan planlanmalıdır. Silah saklama ve Parti örgütlerine iletme, gerektiği şartlarda uygulanmak üzere sabotaj hazırlıkları ve planları, silah depolarına ilişkin bilgi aktarımı, cezaevlerindeki devrimci tutsakların kurtarılmasına ilişkin girişimler, vb.

* Ordu içinde çalışmamız sendikalaşma talebini de içermelidir. Bu tüm ordu mensupları için tek bir sendika talebi şeklinde formüle edilemez. Mümkün olduğu ölçüde bizim tercihimiz işkolu üzerinden varolan sendikaların bu alanda da örgütlenmesi şeklindedir. Bu tercih işçiler arasında asker-sivil etkileşimini arttıracaktır. Bu ordu içerisinde her güncel hareketliliğe paralel bir hareketlilik imkanı olmakla kalmayacak, son tahlilde ordunun parçalanmasını bu temel üzerinde kolaylaştıracaktır.

* Ordu içinde çalışmanın talepleri içinde olabildiğince sivil-asker ayrımını ortadan kaldırmaya dönük yanı öne çıkarmalıyız. Bu esas üzerinde askeri mahkemelerin kaldırılması talep edilmeli, askerler de sivil yargı kurumlarında yargılanmalıdırlar. Ordu içindeki hiyerarşik yapılanmayla "yargının bağımsızlığı" arasındaki derin çelişki işlenmeli, özellikle bu talep sadece ordu içinde değil dışarıda da mücadelenin bir talebi haline getirilmelidir. Ortak talep ortak bir hareketlilik imkanına dönüştürülmelidir.

* Devlet partisi ordunun burjuvazinin sıkışmalarında darbelerle doğrudan yönetimi devraldığı biliniyor. Parti çalışması ordu içinde buna karşı bir hazırlığı özel olarak düşünmek ve siyasal sürecin gereklerine uygun bir tarzda karşısına dikilmek sorumluluğundadır. Aynı olgunun daha inceltilmiş bir uygulaması olarak savaş hali ve sıkıyönetim de benzer bir hazırlığın konusu olmalıdır. Bu örneklerde kritik nokta, ordunun doğrudan idari yapılanmayı yönetmesidir. Yani ordu çok değişik biçimlerde ama temelde ezmek için sınıf ve kitle hareketinin karşısına çıkacaktır. Bunun sadece basit bir fiziki terör olarak düşünülmesi doğru değildir ve tarihsel gerçeklerden uzaktır. 12 Eylül darbesi sendikacı ve militanları tutuklarken, özellikle sınıf kitlelerine dönük kitlesel bir terörü ihtiyaç doğmadıkça kullanmamıştır. Komünistler darbeye karşı mücadeleyi ezbere formüllerin tuzağından kurtarmalıdırlar. Darbenin belirli, açık karşı-devrimci rolü ile ona karşın mücadelenin alacağı biçimler ve taktik eylem hattının süreçle yakın bağı arasındaki farklılığa özel olarak dikkat edilmelidirler. Ordu içinde Parti çalışması kendi sorumluluğunu bu özel durumda da, savaş şartlarında olduğu gibi, Parti taktik hattından üretir.

* Devlet bir yandan asker kaçaklarına karşı cezaları ağırlaştırırken, bir yandan da askerlik yapan muhaliflerin orduyu etkilemelerine karşı önlemler alıyor. Bu kişilere silah verilmiyor, askeri cezaevlerine konuluyor ya da düpedüz askerlik yaptırılmıyor. Bu devletin bireylerin muhalif tutumlarından bile ne kadar çekindiğinin iyi bir göstergesidir. Diğer yanıyla aynı olgu ordu içinde devrimci çalışmanın geniş olanaklarını da gösteriyor.

* Bugünkü koşullarımızda ordu içinde çalışmamız bir hazırlık evresinden geçmeli ve çalışmamızın derinleşmesi kontrollü bir tarzda yürütülmelidir. Parti örgütü ve çeperi bu konuda eğitilmeli ve açıklıklarımız yaygınlaştırılmalıdır.

* Böylece bugün doğrudan bizim örgütlememize bağlı olmaksızın da ordu içinde çalışmanın altyapılarına ve önkoşullarına sahip olacağız. Özellikle Parti çeperi bu yönde teşvik edilmeli ve tutumumuzun ileri, öncü işçiler arasında yaygınlaşmasına çalışmalıyız.

* Kadrosal sınırlılığımız şartlarında bir dönem bu alanda çalışmak üzere kadrolarımızı orduya yollayamayacağız. Fakat taraftarlarımız üzerinden böyle bir çalışmaya derhal başlayabiliriz ve başlamalıyız. İl Komiteleri kendi çalışma alanlarındaki bu tür ilişkileri nasıl değerlendireceklerinin, ilişkilerin kuruluş biçiminin ve çalışmanın ilk hedeflerinin somut planlarını yapmalı ve ilişkileri yürütmelidirler.

* Başlayan çalışmaya paralel olarak

ordunun illerdeki somut durum, uygulama ve hedef birlik, kışlalar saptanmalıdır. Bu, faaliyetin ilk imkanlarına dayanarak çalışmanın profesyonelleştirilmesi için deneyim biriktirilmesini sağlayacaktır. Bunun üzerinden kendiliğinden bir çalışmadan planlı, hedefli ve sistematize bir çalışmaya geçilecektir.

* Parti ordu içinde çalışmasında sızmalara karşı özel bir hassasiyet göstermelidir. Kontr-gerilla devletinin sadece beyni değil ana gövdesi de şüphesiz ki ordunun içindedir. Kontr-gerillanın beyni olarak MGK'nın, BÇG'nin, JİTEM'in vb. toplum çapında yürüttüğü çalışma, kontr-gerilla yapılanmasını tümüyle kendi ana gövdesine bağlı olarak merkezileştirmeye dönüktür. Dolayısıyla ordu içinde bir çalışma pratiğinin olmaması Parti çalışmasındaki hassasiyetimizi artırmalıdır. Strateji adlı basın organlarına da yansımış olan PKK'ye dönük subay-ajan sızmaları devletin yönelimleri açısından bir fikir vermektedir. Alt kademe subay ve astsubaylar arasında özelikle 1980 öncesi devrimcilik istisnaları aşan bir genişlikteydi. Ama tablonun değişmiş olduğuna kuşku yoktur. Devlet bu kanalı kullanmaya çalışacaktır. Ordu içinde Parti örgütleri düşmanın evinde olduğunu bilmek zorundadırlar.

4) 1950 ve 60'ların toplumsal alt-üst oluşu sırasında orta burjuvazinin geçici bir inisiyatif göstermesinin bir yansıması olabilecek sol darbe girişimleri ve unsurları artık yoktur. 1970'lerde bunun daha sınırlı bir genişlikte küçük-burjuvazinin hareketliliğinin üzerinden yaşananlarına da 12 Eylül son verdi. Dolayısıyla toplumsal gelişimin yeni döneminde ordu içinde bir devrimci potansiyel ancak onun proleter ve emekçi unsurlarında bulunmaktadır.

* Ordu içinde eratın üzerindeki komuta kastı burjuva devlet yönetiminin bir parçasıdır. Ordu içinde her YAŞ (Yüksek Askeri Şura) sonrası gerçekleşen periyodik temizlikler, komuta kademesindeki sınırlı muhalifleri temizlemektedir. Komuta kademesi özel ekonomik ve sosyal olanaklarla zaten bu tür bir önleme gerek kalmaksızın genel devlet memurluğundan ayrı bir konumdadır. OYAK bir gelir kaynağı olarak özellikle komuta kademesinin üst kesimleri (generaller) için tam bir vurgun ve zenginleşme alanıdır. Bu kesimler kazandıkları toplumsal rol sayesinde emekli olduktan sonra da konumlarını süreklileştirebilecek şartlar bulmaktadırlar.

* Ordu içinde Kemalizm temelinde bir ideolojik birlik (bu '80 öncesinin sosyal-demokrasisinin değil, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin varlığında sosyal şovenizmin bir bileşenidir) gözetilmektedir.

* Kuşkusuz devrimci bir altüst oluşta ordu kademesinde de çatlaklar, tarafsızlaşmalar, hatta son derece sınırlı olsa da devrim kampına katılımlar görülebilir. Ancak bağımsız bir inisiyatifle hareket edecek "zinde, ilerici, solcu, anti-özelleştirmeci" komuta kademesine, hele de bugünden bir gerçeklik biçmek, darbeci düzen ve MGK solunun bir yalanıdır.

5) Bugün ordu içinde çalışma yapan siyasi s özneler ya yoktur ya da çok sınırlıdır.

* Bu tür bir çalışma sınırlı da olsa dinsel gericiliğin evrimci bir tarzda komuta kademesine sızma çabasıdır. Birebir ilişkiler dışında asıl misyonu dini ibadetin komuta kademesinde meşrulaşması ve yaygınlaşmasıdır. Bu kültürel bir çaba olduğu ölçüde, ordunun içinde bir politik belirleyicilik ve etki yaratmamaktadır. YAŞ'la periyodik olarak temizlenen bu kesimin ordu içinde gelişebilmesinin nesnel bir altyapısı yoktur. Bu kesim üzerinden özellikle 28 Şubat sonrası koparılan fırtına abartılı bir görüntüdür.

* İP türü düzen solunun ordu içinde bir etkisi yoktur. "BÇG'nin İP programını uyguladığı, ordu içinde devrimci bir kanat olduğu" gibi ifadeler gerçek dışıdır. Sadece MGK solculuğunu güçlendirmek için bu tür söylemlere fazla ses çıkarılmamaktadır. İP'in pratik etkisi birkaç emekli subayın örgütsel olarak kazanılmasıdır.

* Ordu içinde bağımsız bir kemalist akımın güç olma şansı yoktur. Buna karşın ordu hiyerarşisine paralel olarak Kemalizmin birleştirici bir öğe olduğu da kuşkusuzdur. Parti çalışmasına paralel olarak ordunun Kemalizmi özellikle emekçileri kazanmak için kullanabileceğine dikkat edilmelidir.

* Bu iki sözde karşıt akımı birleştiren esas halka, her iki akımın da ordu içinde politik bir çalışma yapmaması, zira ordunun proleter değil burjuva unsurlarını kazanmak istemesi ve orduyu parçalayan değil birleştirmeye çalışan bir stratejik hatta bulunmasıdır. Ordu içinde çalışarak, Parti bu iki akıma karşı teşhir

çalışmasını da zenginleştirmiş ve yetkinleştirmiş olacaktır.

* İki devrimci toplumsal hareketlilik yaşanmış olan bu ülkede devrimci hareketin ordu içinde çalışma pratiğinden yoksunluğu ve eleştirisel olarak bile yararlanabilecek bir deneyim bırakmamış olması dikkate değerdir. Bu küçük-burjuva devrimciliğinin kendiliğindenciliğinden ayrı düşünülemez. Devrimci hareket en ileri örnekleriyle belli lojistik destekler sağlamaktan ve kendiliğinden belli unsurlar kazanmaktan ileri gidememiştir.

* Bunu aşan daha "ileri" örnekler aslında devrimcilikten geriye doğru, darbeciliğe doğrudur. 1960'lara paralel darbecilik, zamanın sol hareketinin önemli bir bileşeni ve orta burjuvazinin politik etkisiydi.

* Dinsel gericilik ve sosyal şovenizm gibi devrimci hareketin politik ve lojistik tüm beklentileri burjuva komuta kademesinin alt kesimlerine dönüktür. Hiçbir politik yapı bu kesimlere dayanarak ordu içinde politik çalışma yapamaz.

* Ordu hakkında yaratılan hayallere karşı onun POAŞ özelleştirmesindeki ortaklık girişimi gibi örnekler teşhirde kullanılmalıdır.

6) Ordu içinde başarılı bir çalışma asla orduya dönük bir çalışma olarak ele alınamaz ve başarılamaz. Başta sınıf hareketi olmak üzere devrimci kitle hareketi içinde ordu içindeki çalışmamız aktif tarzda desteklenmelidir. Bu çalışmanın kapsamı son derece geniştir.

* Kitle eyleminin çok değişik ortamlarında ordu içinde çalışmamızın taleplerini yaygınlaştırmak ve hareketliliğe bağlı olarak dışardan paralel bir hareketlilik yaratmaya önem vermek bir başka sorumluluk alanıdır.

* Askere alma öncesinde gençlik içinde çalışma özellikle önemlidir.

* İşçi direnişlerinin karşısına çıkarılan jandarma birliklerine bu ortamlarda kitle eylemi içinden ve kışlalarına bu süreçte dışardan çalışma yapmak atlanamayacak bir sorumluluktur.

* Zindanlardaki partili militanlar, bütün tersi göstergelere rağmen, buradaki askerlerle temas kurma olanaklarını gözetmelidirler. Bu aynı zamanda tutsak yoldaşların aileleri üzerinden de gözetilmelidir.

* Emekli-Sen içindeki çalışmamızda, emekli emekçilere dönük olarak ordunun ihtiyati kuvvetlerinin yaşının düşürülmesi gibi talepler ileri sürülmelidir. Harb Malulleri Cemiyeti vb. kurumlar devletin etkisinden kurtarılmaya çalışılmalıdır. Bu çerçevede şovenizmin güçlenmesinde bir fırsat olmaktan çıkarılabildiği ölçüde, daha geniş ekonomik-sosyal hak talepleri savunulmalıdır.

* Parti özelikle KKK Askeri Dikimevi (Cevizli), MKE Silah Fabrikası (Kırıkkale), 1011 Ana Tamir Fabrikası (Ankara), Tanksan (Kayseri) vb. gibi stratejik işletmelerde sınıf çalışmasına özel bir ilgi göstermelidir. Ordu içinde çalışmamız bunu kolaylaştıracak bir fırsat sayılmalıdır. Bir bütün olarak Harb-İş ve sektör sol ve öncü bir işçi kuşağını barındırmaktadır ve bir öncü sektör olarak değerlendirilmelidir. Örnekleri verilen fabrikaların bizim temel çalışma alanlarımız da olması ve sınırlı da olsa ilk temas olanaklarının dönem dönem çıkması (Dikimevi eylem süreci) değerlendirilmelidir. Bu alanlarda birikmiş tepkilerin askeri disiplinin de etkisiyle açığa çıkmakta zorlanıyor olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Ordunun aynı zamanda işveren konumunda oluşu bir avantaj olmaktan dezavantaja çevrilmelidir. İki alan arasında (işçiler ve askerler) geçiş imkanı olabilecek fırsatlar özel olarak gözetilmeli, ama ayrı ayrı olan Parti ilişkileri kolayından birleştirilmemelidir. İki çalışmanın kendi iç dinamikleri olduğu ve örgütsel birliktelikten çok hareketlilik ortamlarında politik birliktelik ve destek ihtiyacının temel olduğu gözetilmelidir. Askeri işletmelerde eylemlilikler ordunun emek düşmanı rolünün eylemli teşhiri için büyük olanaklar ve kolaylılıklar sağlamaktadır. Harb-İş'in sınırlı ileri konumu gözetilerek askeri sanayinin alt parçalarının (Dikimevi-tekstil) bölünen tarzda sendikalaşmasından kaçınılmalıdır.

7) Türkiye emperyalizme bağımlı bir ülkedir. Bu bağımlılığın askeri alandaki karşılığı NATO'ya üyelik, ABD ile askeri antlaşmalar ve ABD askeri üsleridir. Ordu içinde, askeri sanayi içinde ve askeri üslerde çalışmanın anti-emperyalist görevlerine dikkat edilmelidir. Burada, son İncirlik Üssü grevinde olduğu gibi, sınıf ve sendikal mevziler nispeten diri özellikler göstermektedir.

8) Türkiye sermaye ordusu son 15 yıldır

Kürt halkına karşı kirli bir sömürgeci savaş yürütmektedir. Bu ordu içinde çalışmayı karmaşıklaştırmakta ve özgün yanlar içermesi sonucunu doğurmaktadır. Her halükarda ordunun tamamı içinde anti-şovenist bir çalışma ihtiyacı bulunmaktadır. Ve cephede çatışmanın düzeyine uygun olarak askeri bir devrimci bozgunculuk uygulanmalıdır. Parti Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin yanında ve sömürgeci-sermaye iktidarının yenilmesi çerçevesindeki politik tutumuna paralel olarak, bugünden cephede "silahların burjuva subaylara çevrilmesi" sloganını yaygmlaştırmalıyız.

* Kürdistan'da ordu içinde çalışmamız ile genel anti-şovenist Parti faaliyeti arasında doğrudan organiklik bir bütünlük kurulmalıdır.

* Sömürgeci savaş kirli yöntemlerle sürdürüldüğü ölçüde tepkiler artmakta, sadece Kürtler arasında değil Türkler arasında da Parti çalışmasının uygun şartları oluşmaktadır.

* Savaşa katılan askerlerdeki yaygın psikolojik bozukluklar, bu tepkilerin bilinçsiz bir dışavurumu olarak değerlendirilmelidir. Bu hem Parti basınında buna uygun birer teşhir görevi, hem de mümkün olduğu ölçüde doğrudan Parti çalışmasının örgütsel ihtiyaçları açısından hastahanelerin özel olanaklarının değerlendirilmesi görevidir. Doğrudan çatışma içersinde yaralanan askerlere yönelik anti-şovenist, anti-militarist propagandanın imkanları açısından hastahaneler önemli bir kolaylık alanıdır. Parti çalışması burada tutacağı mevziye dayanarak çok değişik birliklerle temas olanağına kavuşacaktır.

* Ordu içinde çalışmamızda aileler arasında da çalışma olanağını gözetmeliyiz. Devlet çatışmalarda ölen emekçilerin cenazelerini kullanarak şovenizmi güçlendirmeye çalışmaktadır. Ordu içindeki çalışmaların olanaklarını da kullanarak ve bunu genel Parti çalışmamızla birleştirerek, en somut müdahale alanlarımızdan biri de emekçi asker cenazeleri olmalıdır. "Yaşasın halkların kardeşliği!" sloganı, özellikle bu cenazeleri eyleme çevirme ölçüsünde yaygınlaştırılmalıdır. Ailelere yönelik çalışmamız, ilişki kurduğumuz insanların mektuplaşmaları üzerinden ve gerekirse Parti'nin doğrudan temas kurmasıyla, ama mutlaka planlı, hedefli ve özgül bir çalışma sorumluluğu ile yürütülmelidir. Bunun da getireceği içerdenlik özellikleriyle, cenazeler giderek devleti vuran bir yön kazanmalıdır. Devlet erkanı ve subay kastının cenazelerde teşhir ve tecritine özel bir dikkat göstermeli, "emekçilerin cenazeleri üzerine burjuvalar konuşamaz" sloganını yaygmlaştırmalıyız. Giderek Cuma Anneler'i ve benzeri tüm örgüt ve inisiyatiflerin (Harp Malulleri gibi) içinde güç olmalı, bunları devlete karşı yönlendirmeliyiz.

* Kürt kökenli emekçiler sırf milliyetleri yüzünden baskı altında tutulmakta, hatta katledilmektedir. Bu ve benzeri uygulamalar ilk defa ordu içinden kendiliğinden ve örgütsüz tepki eylemlerine bile dönüşebilmiştir. Ordu içindeki emekçi katmanların mücadele gücü ve olanağı için önemli bir ilk gösterge olan bu çıkışlar Parti basınında özel olarak işlenmeli ve propaganda edilmelidir. Ordu içinde Parti çalışması Kürtler arasında daha özgün bir çalışma olarak ele alınmalı ve yoğunlaştırılmalıdır.

* Kürdistan ve cephe hattındaki çalışmamız bugünden burjuva subay kastına karşı suikastler ve çeşitli sabotajlar biçimini de içermeli, aktif-pasif binlerce yolla sömürgeci ordu darbelenmelidir.

* Rıdvan Özden olayı da göstermiştir ki, hem burjuva subay kastı hem de aileleri arasında savaş yorgunluğu bir veridir ve Parti çalışması için olanaklar yaratabilir. Bu ve benzeri olanaklar ölçüsünde Parti basını sorunu en geniş ve zengin bir tarzda işlemelidir.

* Anti-şovenist çalışmamız ve "kardeşleşme" sloganımız Kürt ulusal mücadelesi ile sınırlı bir sorumluluğun ötesindedir. Sınır birliklerinde ve Kıbrıs'ta Parti çalışması özellikle uluslararası bağlantılarla birlikte ortak çalışmanın olanaklarını değerlendirmelidir. YDÖ bu perspektifin bir sonucu olarak özellikle Yunan devrimci ve ilerici örgütlerle doğrudan bağlantılarını güçlendirmelidir. Bu tür bir çalışma yarın devrimimize karşı komşu ülkelerin ordularının kullanılmasını engellemeye dönük bir temel de kazandıracaktır.

* Son dönemin emperyalist hayalleriyle sermaye ordusu Somali, Bosna müdahaleleri gibi emperyalist haydutluk pratiklerinde görev almaktadır. Bunlar için seçilmiş birlikler kullanılmasına karşın bu ordu içinde çalışmada bir başka özel karşı propaganda noktasıdır.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri:

Ordu içinde çalışma

Cihan: *"Ordu üzerine notlar"* başlıklı bir metin var önümüzde. Ordu içinde çalışma konusunda bir perspektif veriyor ve bunu belli somut önerilerle de birleşiyor. Bu tartışma bizim önümüze program vesilesiyle çıktı. Programın siyasal bölümünü tartıştığımızda bir takım sorunlarla karşılaştık. Artı, aynı dönemde savaş üzerine bir yazı yazmak durumundaydık. Böyle bir dizi başlığın kesiştiği bir noktada bu tartışma gündeme geldi.

"Askere gitme, kadeş kanı dökme!" sloganının kendi başına komünistlerin orduya karşı tutumunu belirlemeye yetmediğini tartıştık. Bu şiarın bir siyasal sürecin içinden çıktığı, çok karşılıksız bir şiar olmadığı, asker çağına gelmiş gençlerin kendilerinin bile bu konuda fiilen bir tutumunun olduğu, 250-300 bin asker kaçağı bulunduğu ve tüm basınçlara rağmen bu sayının fazla düşmediği, askeri hizmete, militarizme karşı bir tepki bulunduğu, ancak bu tepkiyi provoke etmenin de bizim sorunumuz olmadığı üzerine konuştuk. Ama gerek bu konudaki genel ilkesel yaklaşımlardan, gerek Komintern'in 1928'de yaptığı bir takım tartışmalardan yararlanarak, marksistlerin orduya karşı tavrını ifade etmede bu tutumun çok yetersiz kaldığını da belirledik. Bu çerçevede oldukça verimli ve kapsamlı tartışmalar yaptık. Tuna yoldaş bu tartışmaları da hareket noktası alarak böyle bir metin hazırladı.

Ordu devlet düzeninin temel kurumu. Modern çağda ordu içinden parçalanmadan devrim yapılamıyor. Nispeten geri ülkelerde, yarı-feodal ülkelerde, kentlerden kırlara doğru gelişen, kentlerin kuşatılmasına varan, beyaz orduların Kızıl Ordu'larca dağıtılmasına varan bir takım deneyimleri unutuyor değilim. Onlar da tarihin bir parçası, onlar da tarihsel deneyimler. Ama modern ilişkilerin geliştiği toplumlarda Ekim Devrimi'nden itibaren bir takım devrimlerin gösterdiği şudur: Devrimler orduyu parçaladıkları zaman başarıya ulaşıyorlar ve her devrim orduyu bir biçimde parçalıyor.

Eğer başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi kitleler devrim uğruna mevcut devlet düzenini yıkmak kararlılığıyla ortaya çıkmayı başarabiliyorlarsa, işte bu noktada ordu parçalanıyor. Başardıkları noktada ama! Emekçiler ortaya böylesine bir devrimci tarihi inisiyatif koyamadan ordu parçalanmıyor. İran'da koydular Şah'ın ordusu parçalandı, emekçi kitlelere kurşun sıkamaz hale geldi, varsanız baksanız ordu içinde çok özel bir çalışma da olmadığı halde. Yani en gerici ordular, faşist aygıtların hizmetindeki ordular bile geniş halk kitlelerinin tarihi bir politik çıkış yaptıkları bir evrede, eğer bu çıkış kararlıysa, bu çıkış öyle ilk yüklenmelerle kolay kırılamıyorsa, kendi içinde bir çözülme, bir parçalanma yaşayabiliyorlar. Bu, devrimin şu veya bu ölçüde başarısını garantileyebiliyor. Bu, birinci nokta.

İkincisi; tam da bu genel perspektifin bir gereği olarak, başından itibaren ordu içinde çalışma yapmak bir ihtiyaç. Bu burada gerekçelendirilmiş. İşin bu kısmı metinde fazlasıyla gerekçelendirildiği için, ben ona girmeyeceğim.

Kuşkusuz hiçbir parti kendi profesyonel kadrolarını, her an mücadele içerisindeki militanlarını askere göndermez. Onlar partilidir, mücadele içindedir, her dakika, her saniye gereklidir. Ama burada sözkonusu olan kitle partileri. Bunlar çok geniş kesimleri etkileyebilen partiler oldukları için, askere giden kendi taraftarlarına, militanlarına belli bir perspektif veriyorlar. Bu orduda çalışma perspektifi oluyor. Ve bu çalışma çok özel bir sorun haline getiriliyor. Komintern'e katılmanın 21 koşulundan biri (ki koca bir paragraftır) ordu içerisinde sistematik, bozguncu, dağıtıcı bir çalışmadır. Bu temel bir koşul olarak getiriliyor. Bu perspektif çerçevesinde gündeme gelmiş bir şey bu.

Biz aslında "Askere gitme, kardeş kanı dökme!" şiarı üzerinden anlamlı bir tartışma yaptık. Bu şiarın kendi başına çok yetersiz kaldığını, durumu anlatmadığını, kendi çapında bir teslimiyeti, pasifizmi de ifade ettiğini, aktif görevler alanını açıkta bıraktığını (askere gitme

durumunda yapılacak işleri) ortaya koyan kapsamlı bir tartışma oldu bu. Bu tartışmanın tutanakları olduğu için ben ona girmeyeceğim. Çünkü izahi zaman alacaktır ve muhtemelen de bir tartışmaya yolaçacaktır. Soruna ilişkin tutanaklar sloganın yetersizliğini yeterince açıkladığı için, burada girmeye gerek yok.

Biz şöyle bir esnekliği de gösterdik: Bu şiara çok özel olarak karşı çıkmamız gerekmiyor. Bu şiarın ifade ettiği kitle tepkisinin karşısına çıkmamız da gerekmiyor. Bu apolitik ya da politik bir tepki olabilir. Gerçekten orada geniş bir apolitik alan da var. İnsanlar nihayetinde salt militarizme tepki duydukları için ya da kardeş kanı dökmemek için değil, kendi kanlarını döktürmemek için de gitmiyor olabilirler. Buradan bakıldığında, bir apolitizm de var, bir bencillik de var, bir takım değerlerden yoksunluk da var aslında. İşin bir de böyle bir yanı var. Ama belli bir tepkinin, tutumun dayanağı haline de geldi. Siyasi akımlar tarafından bunun ajitasyonu yapıldı. Bunun belli bir anlamı da var. Kirli savaşa karşı tutumu dile getiren bir mesajı da var. Bu sınırlar içinde biz bu şiarı çok fazla problem etmeyiz, ama bu şiarın orduya karşı tutumumuzu anlatmaya yetmediğini, ordu içindeki devrimci görevlerimizin kapsamını vermediğini ve o kapsamın ne olduğunu ortaya koyarız. Kısaca söyleyeceklerim bunlar.

Tuna: Metinde erata ilişkin bir sendika talebi var. Bu aslında 1928'deki Komintern 6. Kongresi'nin taleplerinden biri. Ama bu talep, bizim program sorunları tartışmamızda da işaret ettiğimiz gibi, burjuva düzen çerçevesinde gerçekleşmesi noktasında bir karşılığı olduğu için değil, kitlelerin bu talep için gerçekten mücadele etmeyi anlamlı bulabileceği bir duyarlılık alanı olması açısından önemli. Doğal olarak, bugünün Türkiye'sinde, disipline karşı tutum, askerlerin sivil hayata katılmalarını zorlayabilecek talepler bir mücadele eğilimi doğurabilecek olmakla beraber, sendikalaşma böyle bir alanı fazla içermiyor diye düşünüyorum. Özel bir nokta olarak bunu belirtebilirim.

Aykut: Metinde ifade edilen perspektif doğrultusunda herşeyden önce kendi örgüt çevremizi eğitmek durumundayız. Böyle bir çalışmanın ilk etapta tepkiyle karşılaşabileceğini önden görmek mümkün. Bu işin bir boyutu. Ordu içinde çalışmanın yeni bir alan olduğu ve bunun sadece bir takım sloganları kullanmamak noktasında değil, esasta çalışma alanı olarak ne ifade ettiği noktasında insanlarımızı eğitmemiz mümkün. Bu birinci nokta.

İkincisi, bu ülkede askere gitmemede ifade bulan bir tutum var. Bu büyük ölçüde burjuva, küçük-burjuva anarşizan, bireyci bir tutum. Bunun ne kadarı Kürdistan'da yürütülen kirli savaşa karışı tepki üzerinden oluşuyor, gerçekten tartışmalı. Kuşkusuz Kürt emekçileri ve devrimciler bilinçli bir tavır olarak askere gitmeyebiliyorlar. Ama onun gerisinde kalan bir kesimin bireyci bir tutum üzerinde böyle bir karara sahip oldukları açık.

Öte yandan, bir taban desteği olmasa da, askere gitmeme kampanyasında anarşistler de var. Biz bu slogana özel bir tarzda karşı olmayız derken, aynı zamanda, anti-militarizme karşıtlık üzerinden her türlü şiddeti dışlayan burjuva anarşizan akımlara karşı da bu çerçevede bir ideolojik mücadele yürütmeliyiz. Tabii burada şu noktada dikkatli olmak durumundayız. Bu insanlar gerçekten aldıkları karar üzerinden tutarlı bir tutum da gösterebiliyorlar. Bu ülkede belki örnekleri azdır, ama belli bir etkisi de oluyor. Biz onların militarizme karşı aldığı tutumu destekleriz, bu tutumun özünde ilerici bir yanı olduğunu ortaya koyar ve bunu sahipleniriz. Ama bunun her türlü şiddeti dışladığı, emekçileri silahsızlandırdığı, mevcut şiddetten köklü bir şekilde kurtulmaya yetmediği noktasında kendi perspektifimizi ortaya koyarız.

Bir nokta daha var. İç savaş sonrasında Rusya'da savaştan kaçışlar sözkonusu. Askerler savaşmak istemiyorlar ve cepheden kopuyorlar, asker kaçakları oluşuyor. Aslında sadece Rusya'da da değil, tüm bir Avrupa'da böyle bir eğilim ortaya çıkıyor. Bu çerçevede anlamlı çalışma deneyimleri var. Hatırlayabildiğim kadarıyla, bizzat asker kaçaklarının çıkardığı üç tane dergiden bahsediliyor. Bunların tirajlarına baktığımız zaman, gerçekten anlamlı bir sonuç ortaya çıkıyor. Sanıyorum bir tanesi 60 bin adet dağıtılıyor. Metnin bu yönüyle de somut örnekler üzerinden zenginleştirilmesi iyi olur.

Cihan: Dile getirilen tek tek fikirler üzerinde durmayacağım. Bunlar üzerine çeşitli şeyler söylenebilir, çeşitli tartışmalı noktalar var. Sendika talebi mesela, benim de formüle ettiğim bir talep bu. Askere gitme zorunlu bir durum olarak gündeme geliyor. Genç insanların

çalıştıkları işi zorunlu olarak bırakmaları gibi bir durum sözkonusu. Burada işgüvencesi, bu çerçevede sendika üyeliğinin devamı vb. bir talep olarak bir anlam kazanabilir. Ama ordu içerisinde erat olarak sendikalaşma biçiminde bir talebin, Tuna yoldaşın kendisinin de kayıt düştüğü gibi, karşılık bulacağı için değil, ama işçi gençliği ilgilendiren bir yanı var. İnsanlar iş sahibi, ama zorunlu askerlik hizmetinden dolayı işlerinden koparılıyorlar. Bu nedenle iktisadi kayıpları oluyor. Aile açısından geçim sorunları çıkıyor. Kaldı ki bugün devleti bile belli şeyleri gözetmek zorunda kalıyor. Aynı anda iki kardeşi askere almamak gibi. Bunlar bir şey anlatıyor. Bunu daha ileriye götüren bir takım talepler ileri sürülebilir. Sendika üyeliği vb. hakların muhafaza edilmesi gibi mesela. Bu bir.

İkincisi, bu metin kongrenin önüne sorunun çok değişik yanlarını koyuyor. Ama ben kongre sonrasında bu görevin üstlenilmesinde burada ortaya konulan meselelerin sınıflandırılması gerektiğini düşünüyorum. Diyelim ki orduda çalışma tekniği üzerinden söylenenleri içe dönük bir eğitimin konusu yapabiliriz. Deyim uygunsa biraz kendimize ait, gizlenen bir taktik olmalı bu. İşin pratik yanını kastediyorum.

Ordu içinde çalışmak, genel olarak disiplini bozmak, hiyerarşi içerisinde subaylık kastı ile asıl gövdesini işçilerin ve emekçilerin oluşturduğu erat kastı arasındaki sınıfsal çelişkileri, farklılıkları açığa çıkarmak, bu arada tarafsızlaştırılabilecek, yer yer kazanılabilecek olanları kazanmak sorunu var. Bu çerçevede astsubaylara ilişkin bir değerlendirme yapmak gerekiyor Normalde bunlar bu toplumdaki ara sınıflar gibi kabul edilirler, kısmen kazanılabilen, kısmen tarafsızlaştırılabilen. Burası çok hassas bir alan. Astsubaylar subaylar kastı tarafından aşağılanır, belli ayrıcalıklardan yoksun bırakılır. Ama ordunun teknik yükünü taşıyan da onlardır. Ordu astsubaylarla ordudur. Subaylar daha çok komuta kademesidir. Ama astsubaylar ordunun teknik yükünü taşır, ki bu çok önemli bir alan.

Tuna: Tartışmalarda tarafsızlaştırılabilecek bir kesim olmadığını düşündüğümüz için metinde yer vermedik. Ayrıca tartışılabilir.

Cihan: Peki, '70'lerdeki durumun değiştiğine mi karar verdik bu tartışmanın içerisinde. Çünkü '70'lerde astsubay hareketleri var bu ülkede. Bizim kişisel deneyimlerimiz var mesela. Benim Mamak üzerinden gözlemlerim çok somut. Astsubaylar ordunun çok yumuşak bir alanı kesinlikle. Bir yüzbaşıdaki, binbaşıdaki katılığı, rezilliği onlarda göremiyorsunuz. Kuralları birçok noktada fiilen kırabiliyorlar.

Osman: Subaylarla astsubaylar aynı lojmanlarda kalıyorlar, ama aileler arasında bile ciddi bir farklılaşma yaşanıyor.

Cihan: Yoldaş bu ayrımın politik olarak giderildiğini söylemiş olmalı. Ben o tartışmaları, yani '85'ten sonra farklılaştığını çok fazla hatırlamıyorum.

Temmuz: Astsubayların maaş düzeyinde '80'lerin ikinci yarısında, özellikle kirli savaşı yürüttükleri dönemde ciddi bir yükselme var. Onları toplumun ezilen sınıflarından koparmayı amaçlıyor bu. İkincisi, kirli savaşı yürütebilmenin bir koşulu olarak, ordunun bütününde, disiplini zoraki disiplinden gönüllü bir disipline yöneltme çerçevesinde özel bir yoğunlaşma var. İdeolojik olarak kazanma çabası var. Astsubay ve subaylar savaş cephesinde bir bütün, rütbelerin önemi yok havasını yayan, bunun üzerinden insanların kendi istekleriyle savaştığı havası yaratmaya çalışan bir yöneliş var.

Bu toplam bütünlük içinde astsubayların konumunda '80 öncesine göre bir değişiklik var. Ordunun, bütün toplumu yöneten bir parti olarak giderek öne çıkması ve bunun astsubaylar kastında da bir karşılığının olmasıyla birlikte, son yıllarda bu ayrıca hissediliyor. Astsubaylar kendilerini bu toplumun ezilen sınıflarından daha ziyade bu toplumu yöneten partinin biraz horgörülen kısmı olarak algılama eğilimindeler son dönemde. Bunun siyasi bir yanı var. Ayrıca maddi ayrıcalıklara ilişkin bir yanı var. Bu, bugünkü tabloda tekelci burjuvaziyle orta burjuvazi ilişkisine benziyor. Kirli savaşla ve sağlanan maddi ayrıcalıklarla gelinen yeni süreç var. Subaylar tarafından horlanıyorlar, buradan gelen bir hoşnutsuzluk var. Ama toplumun ezilen sınıflarıyla ilişkide ayrıcalıklarıyla, toplumdaki statüleriyle bir farklılaşma yaşadılar. Bu dönem, uzman çavuşuna kadar ordunun yönetici kademesinin beslendiği ve genişlediği bir dönem oldu. Maddi durumları ve konumları tam nasıl, çok kestiremiyorum. Bir farklılaşma var, incelemek gerekiyor.

Tuna: Yoldaşların söyledikleri farklı ve çok geniş alanları kapsıyor. Ama yakından

bildiğim için şu kadarını söyleyebilirim. Ordu içerisinde bir yüzbaşı bile, 20-25 yıllık bir astsubayla konuşurken, onun 20 yıldır orduda çalışan bir insan olduğunu gözetir. İstisnaları kuşkusuz vardır, ama genel olarak bu fazlasıyla gözetiliyor. Bir iş yapılırken, mutlaka astsubay üzerinden erata gider, bu başka bir şey. Ama ilişkinin kuruluşunda bambaşka bir fiili durum var. Bu orduda bir kültür.

Cihan: İç dengeler var diyorsun. Bu alana bakmakta fayda var. Bu, ordunun teknik yükünü taşıyan bir alan olduğu için de bizim ilgi göstermemiz gerekiyor.

Bunun dışında burada genel perspektif sorunları var. İki, ordu içinde çalışmanın inceliklerine ilişkin birtakım sorunlar var. Bunu ayrı bir yazı konusu yapabiliriz. Üçüncüsü ise, burada da belirtilen, bizim gündelik politika ve teşhir faaliyetimizde özel yer tutması gereken bazı gerçekler var. Ordu içerisinde militarist disiplin uygulamalarının bir takım çarpıcı örneklerinden tutunuz da OYAK'a kadar, OYAK'tan tutunuz da emekli olan generallerin hep kendilerine belli şirketlerin yönetimlerinde ve banka yönetim kurullarında iş bulmalarına kadar... Biz örneğin propaganda ve teşhir faaliyetinde bu yanını çok özel bir tarzda önplana çıkarmalıyız. Ordunun sermayeyle organik bağını, hizmette kusur etmemiş general kastının sermaye tarafından nasıl ödüllendirildiğini somut örnekler üzerinden özel bir tarzda teşhir etmeliyiz.

Ordunun bu toplumdaki itibarını mümkün olan her yolla sarsmalı ve yıkmalıyız. 12 Eylül aslında onun itibarına çok büyük bir darbe vurdu. Ama buradaki tartışmalarda çok değişik vesilelerle söyledim; bu iş bir biçimde Kenan Evren'e fatura edildi ve bunda epey bir mesafe alındı. Reformist bir takım aydınların 12 Eylül uygulamaları üzerinden ordudan nefret ettiğine ben de tanık olmuştum. Ama şimdi bütün sol kemalist aydınlar orducu. Biliyorsunuz, artık ordu "cumhuriyet devrimi kuvveti" oldu. Ve ordu ve general hayranlığından geçilmiyor. Büyük bir mevzi kazandı bu açıdan ordu. Bunun düzenin temel kurumu, devletin belkemiği olduğu düşünüldüğünde, toplumsal mücadele açısından aslında bu ciddi bir gerileme. Biz karşıt her etkiyi ordunun etkili bir teşhiri için kullanabilmeliyiz. Bu açıdan İP'in oynadığı gerici role de çok özel bir tarzda vurmalıyız. Bugün İP'in oynadığı rol kelimenin gerçek anlamıyla devrim düşmanı bir rol. Bu ülkede orduya itibar kazandırmak, devrime karşı aktif bir çabadır.

Bunun dışında metinde madde olarak yeralıyor, ama daha açık ve ayrıntılı yer tutması gereken bir nokta daha var. Ordu içindeki çalışma sadece son hesaplaşma aşamasında orduyu bölmek açısından önem taşımıyor. Bu ordunun gündelik toplumsal mücadelede dolaysız bir yeri var. Bugün için çok fazla grev, direniş olmadığı için, jandarma vb. çok fazla devreye girmiyor. Ama bir Gazi olduğu zaman ordu birlikleri oradadır. Tuzla hattında bir takım işçi grevleri olduğu zaman jandarma oradadır. Tuzla deri işçilerine bugün jandarma müdahale etmektedir. Durmadan yığınlarla, yığın hareketleriyle karşı karşıya gelen bir kurum bu. Bunun disiplinini yıpratmanın ve içindeki eratı etkilemenin önemli bir alanı bu. Bu metinde kısa ifadeler olarak var. Ama bizim için geniş bir ilgi ve çalışma alanı olması gerekiyor. Metinde *"İşçi direnişlerinin karşısına çıkarılan jandarma birliklerine bu ortamlarda kitle eylemi içinden ve kışlalarına bu süreçten dışardan çalışma yapmak atlanamayacak bir sorumluluktur"* deniliyor. Kastettiğim şey bu işte.

Orduyu çok iyi bir biçimde tanımalıyız. Bu kurumu az tanıyoruz. Bu kurumu genel planda şiddetini etimizde-kemiğimizde hissettiğimiz için bir yanıyla çok iyi tanıyoruz. Ama bir yanıyla da gerçekten iç yapısı nedir, iç ilişkileri nedir, iç eğilimleri nelerdir, merkezkaç kuvvetleri nelerdir? Tüm bu açılardan bu kurumu çok yakınen tanımak gerekiyor. Ordu sürekli kendini yeniliyor, kendini düzenin ve devletin bekçisi ve fiili yöneticisi saydığı ölçüde, kendini sürekli tahkim ediyor. Ondaki gelişmeleri izlemek, fikri eğilimleri izlemek, politika belirleyen bir kurum olduğu ölçüde uzmanlara giden yayın organlarını temin etmek ve izlemek gibi bir sorumluluğumuz var. Silahlı kuvvetlerin çıkardığı bir takım dergiler var, bunlarda bazen çok uyarıcı yazılar yeralabiliyor. Bunları izleyebilmeliyiz.

Bir takım dejenere grupların lüzumsuz dergilerini okuyacağımıza, bu tür yayınları bulalım ve okuyalım. TÜSİAD'm yayınlarını okuyalım, ordunun yayınlarını okuyalım. Sınıf düşmanımız bunlar. Ötekileri okumasak da hiçbir şey kaybetmeyiz. Ama biz bunları okuyamıyoruz gerçekten. Bakın *Aydınlık*'a, CİA

dergilerini düzenli olarak inceliyor ve oradan kendi işine yarayan pek çok şeyi alıyor ve kullanıyor. Bir yazıda bir vurgu bulmuş; güya Güney Kürdistan'daki gelişme Vietnam'dan sonra Amerika'ya vurulmuş en büyük darbeymiş, bunu Türk generalleri başarmış! Kim bilir nasıl bir yazıda bu nasıl bir ifade olarak yer aldı? İzlemediğimiz için karşılaştıramıyoruz. Ama Doğu Perinçek bunu yazılarında bugüne kadar kaç kez tekrarlamıştır.

Atlamamamız ve anlamamız gereken başka meseleler de var. 30 Ağustos yıldönümü kutlamalarının birinde Antalya'da ana tören yapılıyor, orada bir genç subay kalkıyor, Nazım Hikmet'in "Bu Memleket Bizim" şiirini okuyor. Nazım "vatan haini" kabul edilir, komünist bir şairdir ve okunan şiirinin devamı çok çok anlamlıdır; "Bir ağaç kadar tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine"! Komünist toplumu anlatan bu dizeler de okunan dizelerin devamını oluşturuyor. Resmi bir törende, generallerin ve subayların önünde genç bir üstteğmen kalkıyor, bu şiiri okuyabiliyor. Bu tam nereye oturuyor, neyi ifade ediyor? Bunlara hep açıklama bulmak zorundayız. İzlemek, tanımak derken bunu kastediyorum. Bütün bu açılardan tanımalıyız. Düşmanın kritik bir kurumunun bünyesindeki her türlü çelişki ya da imkan bizi ilgilendirir. Bunlara öyle düz ve kaba bir mantıkla bakmamak lazım.

Osman: Perinçek bunu hep yapıyor. Bir takım ifadeleri cımbızla çekip alıyor, parçayı bütünden koparıyor ve bunu temel bir argüman olarak kullanıyor.

Cihan: İşe yarıyor ki kullanıyor. Onu boşa çıkarabilmenin yolu da orjinal kaynaklardan aynı kurumu izlemekten geçiyor. Bu, Perinçek'le polemik yapmak için değil, o kurumu tanımak açısından bir görevdir. Bu tür polemikleri de doğal olarak kolaylaştırır.

Bayram: Ordu içinde çalışma toplumdaki genel sınıf mücadelesinden bağımsız bir seyir izlemez. Toplumdaki sınıf mücadelesinin bir anlamda izdüşümünü orduda da bulmak mümkün. Politik mücadelenin yükseldiği, iç savaş momentine gelindiği zaman, ordu çalışmasmd izleyeceğimiz taktikler farklı olacaktır; sınıf mücadelesinin daha ağır seyrettiği durgunluk döneminde izleyeceğimiz taktikler daha farklı olacaktır.

Eğer sınıf mücadelesinin ağır seyrettiği dönemlerde ordu içinde kitle çalışması yapacaksak, bu komünistlerin kendi içinde kapalı çalışması değil de ordunun felç edilmesi noktasında bir çalışma olacaksa, ileri süreceğimiz şiarlar da içinden geçilen süreçle bağlantılı olmak durumundadır. Örneğin, mücadelenin durgun seyrettiği koşullarda, silahlarını komutanına çevir demek, ayakları yere basmayan bir şiardır. O süreçte ne söylenebilir? Örneğin, silahını işçilere ve emekçilere doğrultına ya da işçiye ve emekçiye kurşun sıkma şeklinde olabilir. Disiplinin felç edilmesi noktasında bu tür şiarlar ileri sürülebilir. Zira, silahını subaya doğrult demenin bir pratik karşılığının olması gerekir. Onu çağıracağın bir mekanizmanın/alternatifin olması gerekir. Yani, silahını ateşle ve alternatif devrimci birliğe katıl anlamına gelir.

Nasıl ki toplumsal mücadelenin bütünü üzerinden kitlelerin içinden geçtiği süreci gözetiyorsak, onların mücadele ve bilinç düzeyini hesaplayarak, ona göre şiarları formüle ediyorsak, burada da böyle olmak durumundadır.

Ordu uzman bir takım stratejistlerin elinde. Kendi zayıf alanlarının neresi olduğunu sürekli gözetiyorlar. Sık sık iç yazışmalar vardır ordunun kendi içerisinde. Haftalık ya da hatta günlük gelen değerlendirmeler vardır. Bunlar tüm birimlere ulaştırılır. Orada, siyasal durum değerlendirmelerinden tutunuz ki ordunun kendi içerisindeki zaafiyet alanlarına kadar değerlendirmeler vardır. Eleştiri-özeleştiri mekanizması zannedildiği gibi sadece devrimci örgütlerde işlemiyor, ordunun da kendi içerisinde böyle bir uygulaması var. Orada örneğin eratın tepkisine konu olacak konular işlenir. Örneğin dayakla ilgili yasaklar çıkarıldığı ve bunda belli mesafe alındığı söyleniyor. Özellikle Kürdistan'da dayak konusunda subay ve astsubaylar üzerindeki yaptırımın arttırıldığı, bu konuda uygulamaların epeyce gerilediği ve ciddi cezalar verildiği söyleniyor. Bunları ordu da gözetiyor. Bunların daha yakından takip edilmesi gerekiyor.

Bir de ordudaki çalışmanın şöyle bir diyalektiği var. Gerçekten çok sıkı ve aşırı bir disiplin var. Bu noktadan bakıldığı zaman ordu içindeki çalışma çok zor görünüyor, ki gerçekten de zordur. Ama öte yandan da aşırı sıkılığın içerisinde müthiş olanaklar ortaya çıkabiliyor. Ordunun kendi içerisindeki o aşırı disiplin, tersinden, devrimci çalışmaya da alan

açabiliyor.

Nilüfer: Kara, deniz ve hava kuvvetlerine kadrolar yetiştiren askeri liseler var. Çalışmada buralara önem verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Çalışma tarzı, bu okullara ulaşma biçimi nasıl olur, bilemiyorum. Askeri liseler, askeri fabrikalar vb. ordu içinde çalışma açısından önemli alanlar.

Temmuz: Subayları, astsubayları zehirleyen alan esasta bu okullar. '80 öncesinin deneyimi bu zaten. Subay olduktan sonra önemli ölçüde zehirlenmiş oluyorlar.

Ordu hem yürüttüğü kirli savaş, hem de devrimci örgütlerin yıpratma kampanyası üzerinden faşistlikle suçlandığını biliyor. Kendisinin burjuvazinin hizmetinde bir kurum olarak işlendiğini biliyor, bunu özel bir tarzda göğüsleme ihtiyacı duyuyor. Bu, örneğin Ertuğrul Özkök'ün yazıları üzerinden olabiliyor. Ya da basını toplayıp Kürdistan gezileri yaptırdıklarında, subay ve astsubayların toplumun hangi katmanlarından geldiğine ilişkin istatistikler veriyorlar. "Biz halkın ordusuyuz" demeyi çok özel olarak dert ediniyorlar. Bu, onların toplumda siyasi yapı olarak tuttukları yerden geliyor. Bizim, "faşist ordu" yerine, "faşist ordu yönetimi, faşist ordunun yönetim kastı" yani ordunun faşist kastı, faşist generaller kastı gibi bir söylemi tercih etmemiz, onu erattan ayırmamız, böyle bir söylemi tercih etmemiz gerekli diye düşünüyorum.

Tuna: Meselenin şöyle bir yanı da var. Biz örneğin Gazi'de polisle militanca karşı karşıya kalan, çatışan, ama ordu geldiğinde duraklayan bir kitleyle karşı karşıyayız. Biz böyle bir durumda, eylem anında askerlere bir çağrı yapabiliriz. Ama bu çağrı karşılık bulmadığında da çatışmanın devam etmesi gerekiyor. Orada ordu bir kurum olarak karşıya alınmak ve bu güçlü bir tarzda işlemek durumundadır. Özellikle bu ülkede orduya karşı, üstelik ilerici demokrat kesimler içerisindeki zayıflık, ayrıca aşılması zor olan bir tablo çıkarıyor. Ordu karşısındaki zayıflık bir veridir. Ve kitle hareketliliği ordu ile karşı karşıya geldiğinde nasıl bir tutum alınabildiğini Gazi gibi ileri bir örnekte görmüş bulunuyoruz. Bu bir problem alanı. Bizim bunun karşısına çıkmamız, orduyu bir kurum olarak etkin bir biçimde teşhir edebilmemiz gerekir.

Cihan: Ben bu konuda bir karışıklık çıkabileceğini çok fazla zannetmiyorum. Orduyu tabii ki bir kurum olarak hedef alıyoruz. Ama popüler propagandada, teşhirde generallere çok özel bir tarzda vurmanın önemi üzerine söylenmiş şeyler. Tabii ki ordu kurumunun kendisine karşıyız, ordunun kendisini dağıtmak bizim program maddemiz. Bu konuda bir kargaşa çıkacağını zannetmiyorum. Ama generaller üzerinde yoğunlaşacak bir teşhirin de orduyu felç etmenin, itibardan düşürmenin en iyi mekanizması olduğunu düşünüyorum. Generaller bir yönetim kastı, şu veya bu general sorunu da değil.

Semih: Orduda bir hiyerarşi var, bir seçim mekanizması yok. Faşist ordu denilince, bir kurum olarak ordunun kendisi anlaşılıyor. Belki bir sendika üzerinden böyle bir tartışma kafa karışıklığı yaratabilir işçilerde. Ama ordu daha farklı. Ordunun tabanındaki asker her zaman orduya küfreder. Bu çok doğal, çünkü kendisini onun bir parçası olarak görmüyor, orduyu devletin bir kurumu olarak değerlendiriyor.

Sinan: Ben daha somut bir-iki noktayı belirtmek istiyorum.

Bizim taraftarımız, sempatizanımız, akrabamız, komşumuz vb. askerlik çağına gelenler askere gidiyorlar. Onlarla bu süreçte düzenli bir ilişki içerisinde olabilmek gerekiyor. Eskiden Ankara örgütünden giden sağlıksız unsurlar kendi inisiyatifleriyle bunu bir biçimde yapıyorlardı. Bunu genelleştirmek gerekiyor. Askere giden insanlarla yakın ilişki içinde olmak, yayınları ulaştırmak gerekiyor. Onlar orada bozguncu bir tutum geliştireceklerse, bunu nasıl yapacaklarına ilişkin olarak önden konuşmak gerekiyor. Bu bir örgüt, bir perspektif, bilinçli bir müdahale sorunudur. Yapamayacağı şey nedir, yapabileceği şey nedir, kullanacağı inisiyatif nedir? Bu çerçevede önden genel bir perspektif vermek gerekiyor.

Bu genel olarak örgütün sorunu olduğu gibi, daha çok gençlik çalışması çerçevesinde el atılabilecek bir sorundur. Buna asker-gençlik çalışması mı deriz, gençlik birliğinin genel çalışması içerisinde özel bir alan mı deriz, bunu somutlamak gerekiyor. Askere uğurlama törenleri yapılıyor, 2-3 gün kent davul-zurnayla, faşistlerin çığlaklarıyla inliyor. Bunların birçoğu işçi-emekçi çocukları. Önden doldurulup gönderiliyorlar ve psikolojik olarak yıpranmış ya da yıkılmış olarak dönüyorlar. Bu konuda sessiz kalmamız mümkün değil. Belli bir bakışla pratik içerisine girebilmemiz gerekiyor.

En yakın hedefimiz devrim!

Partili sürecin görev ve sorumlulukları

Z. Burhan

Partili mücadelede yeni mevziler kazanarak ve yeni değerler yaratarak ilerliyoruz. Her ne kadar düşman saldırıları ve kitle hareketindeki durgunluk hız kesici bir rol oynasa da, politik faaliyetimizde artan kapasitemiz, çeşitli siyasal gündemler üzerinden (seçimler, cezaevleri vb.) yürüttüğümüz faaliyet kendini hissettirmiştir. Bu, örgütsel alanda belli bir daralma yaşamamıza rağmen başarılabilmiştir.

Öte yandan, sınıfın ihtilalci partisine yaraşan bir şekilde, düşmanla karşılaştığı her alanda, başeğmeyen, düşmana diz çöktüren bir direngenliğe, militan bir kimliğe sahip olduğumuz görülmüştür. En son faşist sermaye devletinin Ulucanlar'da gerçekleştirdiği katliamda yoldaşlarımız, partimizin bayrağına leke sürdürmek şöyle dursun, bir dava için nasıl tereddütsüzce ölünebileceğini göstermişlerdir. Böylece bizlere de parti geleneğini armağan etmişlerdir.

Partimizin ilanı ile tarihsel önemde bir iddia ortaya konulmuştur. Ancak bu iddianın başarısı kadroların bunu hayata geçirmede ne oranda başarılı olacaklarını bağlıdır. Sonuçta, ne kadar isabetli teoriler ve politikalar ortaya konulursa konulsun, ideolojk-politik çizgiyle bütünleşememiş veya uygulamada istenilen düzeyi yakalayamamış bir kadro varlığı durumunda, tüm bunların ayakları havada kalacaktır. Devrimci bir partinin başarılı bir siyasal önderlik sergilemesinde kadroların önemi tartışılmazdır. Hele de bu partinin yeni bir atılım evresi sözkonusu olduğunda, bu önem iki kat artmaktadır.

Kadrolaşma sorunu komünistlerin her zaman özel bir önem verildikleri bir sorun olmuştur. En son parti kongresi tartışma tutanaklarından da görüleceği gibi, kongrenin kollektif bir iradenin ürünü olarak gerçekleşmesi için azami bir çaba gösterilmiştir. Bu konudaki hassasiyet, komünistlerin kadrolaşma sorununa ne denli önem verdiklerinin göstergelerinden biridir.

Kadroların partilerin siyasal yaşamındaki önemi ortadayken, komünist işçi partisinin kadroları ve militanları olarak partili dönemin önümüze koyduğu görevler nelerdir? Eğer bizler parti sözünde durduğumuz gibi devrim sözünde de duracaksak ve bu iddiamızda ciddi olduğumuza inanıyorsak, bunun gereklerine uygun olarak sürece nasıl yaklaşınalı ve ne tür sorumluluklar çıkartmalıyız?

Herşeyden önce döneme uygun bir kadro olabilmek için bulunduğumuz dönemi kavrayabilmemiz gerekir. Eğer bulunduğumuz evrenin özelliklerinin bilincinde değilsek, geleceğe dair somut hedef ve görevler koyamayız. Kaldı ki, değil geleceğe dair hedef ve görevler koymak, önümüzdeki duran işleri dahi hakkıyla yerine getiremeyiz.

Biz artık siyasal süreçlerde bir sınıfı temsil etme iddiası ile hareket ediyoruz. Devrimci proletaryanın devrimci partisi olduğumuzu söylüyoruz. Toplum çapında güçlü bir politik odak olacağımızı, yüzü sosyalizme dönük tüm unsurları işçi sınıfının devrimci partisinin bayrağı altında toplayacağımızı belirtiyoruz. Sınıfla etle-tırnak gibi birleşeceğimizi ifade ediyoruz. Her partili kadro ve sempatizan bu iddianın ciddiyeti ile hareket etmeli ve bu sorumluluğun getirdiği yükü omuzunda hissetmelidir. Yoğun bir enerjiyle parti politika ve taktiklerini yaratıcı bir tarzda uygulamalı, kitlelerle bütünleşmede azami bir çaba sarfetmelidir.

En acil ve en yakın hedefimiz olan devrimi gerçekleştirme hedefine kilitlenmiş, belirli bir uyum içinde kenetlenmiş, aynı politik refleksleri gösteren, homojen bir kimlik ve kültürü (parti tarzı) sergileyen bir siyasal faaliyeti hayata geçirmeliyiz. Belli ilkeler ve program temelinde anlaşmış, iç işleyişini ve hukukunu tüzüğü üzerinden somutlamış bir

sınıf partisi olarak, çevre ve grup ruhu ve anlayışlarından gelen zaaf ve zayıflıklar kırmalıyız.

Programımız ise eylemimizde bize yön verip kılavuzluk edecek, iddiamızın bilimsel dayanağı olacaktır. Dostun ve düşmanın önünde göndere çektiğimiz bir bayrak olacaktır. Parti kadrosu ve militanları olarak partili kimliğin gerektirdiği dönüşümü sağlamalıyız. Bunun için de önce bilincimizde bu dönüşümü yakalayabilmeliyiz. Kongre belgeleri ve tartışmalarını sistematik bir şekilde incelemeliyiz. İlkesel konulardaki tartışmaları konu üzerine marksist eserlerle birlikte bütünleyici bir şekilde okumalıyız.

Kuşkusuz en önemlisi, programımızı özümseyebilmemizdir. Programımız eğer eylemimize yön verip kılavuzluk edecekse, kilidi açacak anahtar rolünü üstlenecekse, güçlü bir teorik-programatik kavrayışa sahip olmamız gerekiyor. Program aynı zamanda parti faaliyetinin merkezileşmesini ve uyumunu sağlayacaktır. Parti kadrosu nerdeyse parti oradadır bakışının karşılık bulması, kadroların program üzerinden güçlü bir şekilde eğitilmesine bağlıdır. Nitekim kongrede de, biz herşeyden önce güçlü bir program bilinci yaratmalıyız, deniliyor. Program nedir, hangi ihtiyacın ürünüdür ve işlevi ne olacaktır konusunda bir bilinç açıklığı yaratmak gerektiğine işaret ediliyor. Tarihsel deneyimler ışığında, bulunduğumuz coğrafyada devrimci sınıfın devrimci partisinin devrimci programının nasıl olması gerektiği açıklanıyor. Eğer birliğimizi tüzükten çok program sağlıyacaksa, tek tek kadrolara düşen görev, bu birliğin en ufak bir zedelemeye uğramaması için, programımızı en azami çabayla kavramak ve tüm militanlarımıza kavratabilmektir. Bu, kongrenin partimizin önüne koyduğu bir görevdir. Bu noktada asgari başarıyı yakalamış bir kadro, parti politikalarını yerellerde özelleştirmede ve inisiyatifli bir yerel çalışmanın örgütlenmesinde başarılı olacaktır.

Kitlelerle bütünleşememiş ve onlara malolamamış bir parti, ya ideolojik bir savrulmayla yozlaşıp hedef ve amaçlarından uzaklaşacaktır, ya da dağılıp gidecektir. Partinin kitlelerle en ileri düzeyde birleşmesi, bir yandan toplumsal hareketteki yükselişe (bu nesnel olan yanına ilişkindir), bir yandan da parti politika ve taktiklerinin kitleler nezdinde karşılık bulmasına bağlıdır (bu da öznel olan yanına ilişkindir). Kitlelerin bunları sahiplenmesi ise, ancak başarılı bir siyasal önderlik faaliyetiyle mümkündür.

Başarılı bir siyasal önderlik faaliyeti, merkezi politikaların yerellerde en yaratıcı biçimde uygulanabilmesi demektir. Kadroların bu noktadaki görevleri nelerdir?

Birincisi, partinin ideolojik-programatik düzeyi ile bütünleşebilmektir.

İkincisi, çalışma yürüttüğümüz alanları tanımak ve hakim olmaktır. Çalışma yürüttüğümüz alanların sorunları nelerdir; hangi talepler kendisini daha yakıcı bir şekilde öne çıkarıyor; çalışmada sürekleyici olan dinamikler nelerdir; bu dinamiklerin yapısı ve eğilimleri nelerdir; toplumsal ilişkilerde ekonomik ve siyasi olarak belirleyicilikleri ne düzeydedir; alana ilişkin daha önceki deneyimler nelerdir, vb. sorulara yanıt aramalıyız. Bu bize alanı daha iyi tanıma, bu sayede politikalarımızı özgülleştirme imkanını verecektir. Alanı tanımamız kitleler içinde eriyebilmemizi sağlarken, uzun soluklu bir çalışmanın da önünü açacaktır.

Üçüncüsü, inisiyatifli ve yaratıcı bir çalışmanın gereklerini yerine getirebilmektir. İnisiyatif sorunu, beklenmedik ani bir gelişmede, acil alınması gereken kararlarda, sürümcemede kalan veya olumsuz giden bir süreçte vb.'de politik edilgenliğe düşmemek, özne olabilmenin gereklerini yerine getirebilmektir. Komünistler eğer sınıfın bilinçli öncü unsurları ise, buna uygun bir siyasal ataklık, performans ve kapasiteyi gösterebilmelidirler. Komünist kadroların en temel özelliği, gönüllü ve bilinçli olarak devrimci mücadeleyi yürütmeleridir. Devrime olan inancın teorik-programatik çerçevede bilimsel temellere oturtulması ve kendi kimliğinde içselleştirilmesidir. Bunların birindeki eksiklik veya zayıflama, memur tipli kadrolar ortaya çıkarır. Bu durumda değil inisiyatif gösterebilmek, önümüzde duran işlerin hakkını veren bir çalışma dahi yürütemeyiz.

İnisiyatifli çalışma aynı zamanda bir yaratıcılık sorunudur. Bir parti kadrosu herhangi bir çalışma alanında kendisini varedebilmeyi, parti ile bağları kesildiğinde kendi ayakları üzerinde durmayı başarabilmelidir. Çalışma yürüttüğü alanda en

sınırlı imkanlardan en geniş şekilde yararlanabilme azmi içerisinde olmalıdır. Karşılaştığımız her imkanı, bulabildiğimiz her aracı, çalışma yürüttüğümüz alana nasıl bir katkısı olur düşüncesi ile değerlendirebilmeliyiz. Kitle ilişkilerinde de böyle olmalıdır. Sadece o anki durumumuz üzerinden değil, devrimi örgütleme perspektifi ile hareket etmeliyiz. Herkesin yeteneği ve katabildiği ölçüde katkı sunmalarını sağlayabilmeliyiz. Maddi imkanları daha çok kitleler içinde karşılamalı, bunun yollarını bulabilmeli ve bizzat partiye destek sunmalıyız. İnisiyatifli bir çalışma için kavrayacağımız halka, çalışmanın sorunlarına kilitlenip yoğunlaşabilmektir. Çalışmanın her anında önünün açılabilmesi, daha ileri bir düzeye ulaşabilmenin imkanları ve araçları üzerinde kafa yormalıyız. Geçmiş pratiğimizi olumlu ve olumsuz yönleri ile sürekli irdelemeli, dersler çıkararak geleceğe dair hedefler koymalıyız.

Merkezi politikaların yerellerde başarı ile uygulanmasında dördüncü nokta, organ yaşamının oturtulabilmesidir. Bu, alanda yapılan çalışmaya kollektif emeğin yansımasını ve onun kollektif bir denetime tabi tutulmasını sağlayacaktır. Bu da kollektif bir yoğunlaşmayı getireceğinden, sorunların çözümünde daha etkili ve hızlı davranılmasını sağlayacaktır. Toplantılar hiçbir şekilde aksatılmamalıdır. Toplantılar alana dönük yetkinleşmenin, yoğunlaşmanın ve bilinçli bir eylemliliğin en üst boyutudur. Yapılmadığı sürece işler kendiliğindenci bir çalışmaya evrilir ve kollektife dair ne varsa yitirilir. Toplantıların daha verimli ve işlevsel kılınması için, önceden hazırlanılarak ve çeşitli görevlendirmeler yapılarak gelinmelidir. Her toplantı bir öncekinin denetcisi olma işlevini görmeli ve çalışma alanında alman mesafeye yönelik değerlendirmeler yapılabilinmelidir. Teorik-programatik eğitim çalışmaları toplantıların özel gündem maddeleri olabilmelidir. Teorik-programatik kavrayış, hem parti politikalarını yerellerde üretebilmenin dayanağı olacak, hem de çeşitli alanlardaki çalışmalarda aynı anda blok tavırların gösterilmesini sağlayacaktır. Böylece parti örgütleri tek bir merkezden yönetilen ve birbirleri ile uyum içinde hareket eden bir düzey kazanacaklardır. Organ toplantılarını partili düzeyi yakalamanın bir aracı dönüştürebilmeliyiz.

Partinin önüne koyduğu en acil hedeflerden biri de sınıfla etle tırnakçasına birleşebilmektir Sınıf hareketindeki durgunluk, tüm öznel müdahalelerimize rağmen, bugüne kadar sınıf kitleleri ile ileri düzeyde birleşmemize engel oldu. Ancak bu durum uzun sürmeyecektir. Yoğunlaşan saldırılar, yeni sosyal yıkım yasalarını hayata geçirilmesi, bu sürecin çok uzak olmayacağını gösteriyor. Yarınki yükselişe güçlü bir şekilde hazırlanmalıyız. Zira gerçek önderlik iddiamızı sınayacak olan gerçek bir kitle hareketliliği olacaktır. Hazırlıklarımızı buna göre yapmalı, sınıfın derinlerine kök salan, sınıfın nabzını tutan, parti faaliyetinin kesintisizliğini sağlayan uzun soluklu bir çalışma içerisinde olmalıyız. Partili dönem artık kalıcı mevzilerin yaratılmasını gerektiriyor. Sınıf çalışmasında epey bir birikim ve deneyime sahibiz. Geldiğimiz düzey yeterli olmamakla beraber, önümüzdeki süreç için bir altyapı işlevi görecektir. Artık programımız doğrultusunda dönemsel taktik ve politikalar geliştirip uygulayabilen bir çalışma içerisinde olacağız. Bu sorunun çözümü için yetmese de, sorunun çözümü noktasında bir bilinç açıklığına ulaşmak demektir.

Temel aldığımız birimlere içeriden müdahale imkanını yakaladığımızda, dikkatli ve sabırlı davranmasını bilebilmeliyiz. Küçük kazançlar peşinde koşmamalı, kalıcı mevziler yaratabiline perspektifiyle hareket etmeliyiz. Sınıf kitlelerini müdahalede doğru bir siyasal hat yakalayabilmeliyiz. Faaliyetimizde sosyal ilişkilerin önemini gözetmeliyiz. Bu sayede kendimizi onlar içinde doğal bir şekilde varedebilme ve eriyebilme imkanını yakalarız. Sınıf kitlelerinin mücadele geleneklerini, bilinç düzeylerini, acil yakıcı taleplerinin neler olduğunu, bunun için neleri göze alabileceklerini bilmeliyiz. Böylece hem merkezi taktik ve politikaların özgülleştirmeyi başarabilir, hem de diğer kesimlerle nasıl ortak bir nokta yakalayıp dayanışmayı sağlıyabileceğimiz noktasında planlar yapabiliriz.

Sınıf kitlelerine ulaşmada çok değişik araçları kullanabilmeli, bütünleyici bir tarz sergileyebilmeliyiz. Yayın araçlarımızı işlevsel bir tarzda kullanmalıyız. Dernek, sendika ve kitle örgütleri üzerinde öncü kuşağa ulaşırken,

bir yandan da politik-örgütsel faaliyetimizi bölgeye yayabilmeliyiz. Bu ikisi doğal bir biçimde birbirini besleyebilmeli. Bu sayede hem içerden müdahalemiz sürerken, hem de bölge üzerinden sınıf kitlelerini kuşatmayı başarabileceğiz. Bir yandan sınıf kitleleriyle birleşme çabası içinde öncü unsurlarını kazanırken, diğer yandan da kadrolarımız bu siyasal çalışma içerisinde yetkinleşeceklerdir.

Parti kadrolarının devrimi yapma en yakın hedefinin gerektirdiği bir yoğunluk ve enerji sarfetmeleri gerekmektedir. Tüm kadrolar bu hedefe kilitlenip 24 saatini devrime ayırma bilinciyle hareket edebilmelidir. Pratiğimizi bu perspektifle değerlendirmeli ve sorgulamalıyız. Omuzlarımızdaki yükün bilinciyle sorumluluklarımızın farkında olmalı, kendi içimizdeki düşmanla savaşmalıyız. Geçmişten gelen zaaf ve alışkanlıkların üzerine giderek, aşma noktasında azami bir çaba sarfedebilmeliyiz. Planlı, programlı, disiplinli bir yaşam kurabilmeliyiz. Yalnızca savaşan militanlar olmakla yetinmemeli, düşünen militanlar haline gelmenin gereklerini yerine getirmeliyiz. Süreç içinde yetkinleşebileceğimizi bilerekten iradi bir müdahale gösterebilmeliyiz. Siyasal faaliyetimizi en geniş kesimlere ulaştırmada ve örgütlemede en önemli aracımız olan yayınlara katkı, her partili kadro ve militanın önünde önemli bir görevdir. Sadece yazmakla yetinmemeli, yazdırabilmeli ve sahiplendirebilmeliyiz. Parti ne kadar çok düşünen ve savaşan militana sahip olursa, kitleleri örgütlemek ve devrimi gerçekleştirmek arasındaki mesafede o kadar azalacaktır.

Parti, ilanıyla birlikte bir çok kez düşman saldırılarıyla karşılaşmıştır. Bu saldırılarda düşmana gereken cevabı vermekle kalınmamış, bu alanda bir gelenek yaratılmıştır. Bu partimizin ihtilalci kimliğinin doğal bir sonucudur. Tüm parti kadro ve militanlarının bu geleneği titizlikle koruma, düşmanla karşılaştığı her alanda partiyi temsil etmenin verdiği sorumlulukla davranma, parti gelenek ve değerlerini daha ileri düzeye çıkarma görevi vardır.

Tüm partili kadro ve militanları olarak, sürece bu bilinç açıklığı ve ciddiyetle yaklaşmalı, önümüzdeki görevlere hırsla sarılmalıyız.

Politikleştirme süreçlerinde yaşanan...

(Baştarafı s.32'de)

bilince çıkarması, somuttan giderek sorgulama ihtiyacı duyabilmesine bağlıdır. İnsanlar hangi ihtiyacı yakıcı tarzda hissediyorlarsa, sorunu çözmek için aynı çabayı sergiliyorlar.

Ama bizimle ilişki sürecinde bir biçimiyle gelişiyorlar da. Bizim istediğimiz düzeyde olmasa da, ağır aksak olsa da, ısrarlı ve tutarlı bir ilişki süreci zamanla sonuçlarını bir biçimde veriyor. Tek tek ayrıntılardan biri sorun olmaktan çıkıp diğeri karşınıza çıkıyor, ama her çözülen sorun, çözülme gerekliliği ile karşınıza çıkan sorunun çözümünü de kolaylaştırıyor.

Politikayı bireylerin ya da kitlelerin yaşamına sokmakta öznel müdahalede kuşkusuz yetersizlikler vardır. Ama nesnel süreç gelişimin hızını ne kadar keserse kessin, ısrarlı ve uzun soluklu bir çalışma sonuçlarını mutlaka yaratır. Boğucu, sıkıntılı, sancılı, ama bir o kadar da öğreticidir.

Üstyapı kurumları nasıl maddi üretim ilişkilerindeki değişikliğin ardından "topallayarak" geliyorsa, bireylerinde somut gerçeği görmesi ile bilince çıkarması da bir o kadar benzerlikler taşıyor. Toplumsal çürümenin hat safhaya varmasına rağmen, ülkemizin bir devrim toprağı olması gerçeği çelişkili görünebilir. Ama ben faaliyet yürüttüğüm alanlarda ulaşamadığımız çok ciddi bir potansiyelin olduğunu görüyorum. Gençlik içerisinde ve işçi sınıfında. Biz ulaşamadığımız koşullarda öne çıkma potansiyeli taşıyan kesimler heba oluyor. Çıkış arıyor, gösteren yoksa kabuğuna çekiliyor. Bunu kimi somut deneyimler üzerinden aktarıyorum.

Zaman akıp gidiyor, uzun erimli bir çabanın tüm sıkıntılarına ve yarattığı sonuçların "istenilen"den çok daha az olmasına rağmen, koşullar bizden yana sürekli olgunlaşıyor. Dalganın yüze vurması sürecinin uzaması ne kadar sıkıntı yaratırsa yaratsın, bunu fazla önemsememek, ısrar etmek ve soluklu olmak gerekiyor.

Orta ve büyük işletmelerde çalışma

Gözlemler ve deneyimler

A.SELİM

Orta ve büyük ölçekli fabrikalarda çalışma yürütmek her dönemde parti çalışması açısından temel önemdedir. Bu tür fabrikalarda çalışma yürütmenin küçük ölçekli işletmelere ve hareketli sektörlere göre daha farklı olması gerektiği partimiz tarafından değerlendirilmiştir.

Bu alanda, kolay ve kısa yoldan büyüme sağlamak, kısa dönemde direniş örgütlemek veya sendikal alanda faaliyet yürütüp kısa dönemde başarılı olabilmek zordur. Tersine, uzun soluklu ve sabırlı bir kitle çalışmasını zorunlu kılmaktadır. Böyle bir çalışmayı hedefleyen bir komünist kısa dönemde kolay bir başarı beklentisi içinde olmamalı, uzun dönemli bir planlama ve çalışmayla karşı karşıya olduğunu bilmelidir. Bu tür fabrikalarda çalışmak dar anlamıyla bir fabrika çalışması olarak algılanmamalı, bölge ve sektör çalışması olarak en geniş kapsamıyla kavranmalıdır.

Burada metal sektöründe yürüttüğümüz çalışma üzerinden gözlem ve deneyimlerimizi aktaracağız. Metal sektörü kendi içinde farklılıklar taşıyor. Otomotiv kolu, geçen yıllarda da yaşadığı gibi, daha hareketli. Demir-çelikte ise, bu alanın yapısı ve çalışma koşulları nedeniyle daha geri ve hareketsiz bir işçi sınıfı var. Küçük fabrikalar büyük ölçeklilere göre daha hareketli. Örneğin sendikal dağılıma baktığımızda, büyük fabrikalarda Türk Metal ve Öz Çelik-İş, küçük fabrikalarda ise Birleşik Metal sendikası örgütlü. Birleşik Metal büyük demir-çelik fabrikalarında çalışma yürütmeye cesaret edemiyor. Bunun temel nedeni, buralarda çalışma yürütmenin zorluğu ve sınıfa olan güvensizlik.

Bu işletmelerde genel devrimci faaliyet ve kadro çalışması açısından imkanlar bugün için sınırlıdır. Mevcut imkanları değerlendirmek ise, perspektif ve soluklu olmayı gerektiren zahmetli bir iştir. Bu nedenle buralarda diğer devrimci grupların çalışmasıyla karşılaşmak mümkün değildir. Kısacası bu işletmelerde gerçek bir komünist çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu dönemde yürüttüğümüz çalışmanın nicel yönü değil, nitelik ve kapasite yönü önemlidir. Bu fabrikalar Türkiye'de sınıf ve kitle hareketinin kaderini belirleyecektir. Bu, buralarda yürütülecek çalışmanın önemini ve partimizin ısrarının haklılığını gösterir.

Beklentiler ve gerçekler

Bir fabrikaya girersiniz, iki-üç ay geçtiği halde elinizde fazla bir şey birikmediğini, fazla ilerleyemediğinizi görürsünüz. Fakat bu durum yanıltıcıdır. Kolay ve kısa yoldan başarı beklentisiyle hareket etmeniz nedeniyle yaşadığınız hayal kırıklığının ifadesidir. Bu tür fabrika ve sektörlerin yapısından kaynaklı olarak, buralardan kısa dönemde kadro çıkarmak oldukça güçtür. Kısa dönemde kadro kazanmak, fabrikaya dönük faaliyette aldığınız mesafeden çok, genel devrimci faaliyetin etkisi veya kişisel etki gücü üzerinden olanaklıdır.

Bir süre sonra biçimsel olarak bir komite oluşturmak aklınıza gelir. Bunun imkanlarının sınırlılığı, kısa dönemde beklentilerinizi sonuçsuz bırakabilir. Ya da mükemmeliyetçi bir yaklaşımla hareket eder, bu kez de hiçbir şey yapamazsınız. Biçimsel veya mükemmeliyetçi bir yaklaşımdan uzak durmalı, esnek davranmayı başarabilmeli, en küçük imkanı bile yaratıcı bir şekilde değerlendirme yeteneği gösterebilmeliyiz.

Öncelikle girdiğiniz fabrikanın havasını çok yakından tanımalısınız. Beklentilerinizle fabrikadaki durum genellikle farklıdır. Örneğin sizin kafanızdaki öncü işçiler yoktur. Hayal ettiğiniz örgütlülükleri oluşturmak kolay değildir. Kurduğunuz ilişkiler ise çalışma konusunda adım atmakta güçlük çekerler. Onları parti çalışması içine çekemezsiniz. İlk müdahaleleriniz kısa dönemde karşılığını bulamaz. İşçilerin gelecekten çok fazla beklentileri olmadığını ve geçmişten

devraldıkları bir sürü korku ve kaygı, önyargılarla hareket ettiklerini görürsünüz. Herşeyden yakınırlar, ama değiştirmek için de adım atmak istemezler.

Siz buradan bir şey çıkmaz deyip çekip gidebilirsiniz. Ama gideceğiniz başka yerlerde de aynı akibeti yaşayacaksınız. Buralarda nasıl bir çalışma yürütülebileceği konusunda kafanız açık değilse, bir süre sonra devrimci mücadeleye inancınız zayıflamaya başlayabilir, daha sonra bu işler bana göre değilmiş diyebilir duruma da gelebilirsiniz.

Ya da, beklentilerinizle gerçekler arasındaki mesafe, kısa zamanda başarı elde edememeniz, sizi atalete iter. İlişkilerinizi kendi haline bırakırsınız, aranızdaki ilişkiler tek düze devam edip gider. Bu ise çalışmanızı büsbütün kısırlaştırır. Bu insanlarla sağlam bir güven ilişkisi kurmamış, geniş bir çevre yaratamamış ve üç-beş kişi arasında dolaşıp duruyorsanız, bu durumda onlardan birşey beklemeye de hakkınız olmaz.

Oysa bu işçiler güvendikleri ölçüde devrimcilere güçlü bir şekilde sempati duyuyorlar. Daha yakından tanıdığınızda, devrim umutlarının olduğunu da görebiliyorsunuz. "Seninle ölüme de varım" diyen işçiler çıkabiliyor. Burada vurgulanmak istenen, kişisel etki gücü değil, güven verme ve süreç içinde değiştirip dönüştürme yeteneğidir.

En geniş kesimle ilişkimizi geliştirmeliyiz

Fabrikadaki herkes sizin için işçidir. Tümü de aynı sınıfın bireyleridir. İşçiler arasında sınıf kimliği ve kültürü zayıfsa, her işçi ayrı telden çalıyorsa, bu sizin için müdahalede gözetmeniz gereken bir veridir. Bunu hesaba katmadan hareket ederseniz, bir süre sonra çevrenizin daraldığını, ilişkilerinizin 5'ten 3'e indiğini görürsünüz. İlişkileriniz, Kürt ve Alevi kimliği nedeniyle duyarlı olan insanlarla sınırlı kalır. Dahası bu ilişkiler de bir süre sonra darlaşmaya başlar.

En geri işçiden en ilerisine kadar hepsiyle ilişkilerimizi geliştirmeliyiz. Gerici düzen partilerinin etkisi altında olmaları, onlarla ilişki geliştirmemizi sınırlamamalı. Ama sınıf kimliğine ve kültürüne tümüyle yabancı tutum ve yaklaşımlar içeresinde olanlara da taviz vermemeliyiz. Örneğin ispiyoncu işçiler, bireyci ve dayanışmayı engelleyen, arkadaşlarının ayağını kaydırmaya çalışan, insanların sırtına basarak ilerlemeye çalışanlar, vb.'leri bizim açık hedeflerimiz olmalıdır.

Güncel gelişmelere, fabrikada ya da bölgede yaşanan gelişmelere, sendikadaki duruma, vb. hakim olmalıyız. Gelişmeleri işçilere açık ve anlaşılır bir şekilde anlatamadığımız ölçüde, aramızda sağcılık-solculuk ilişkisi başlar, önyargılar depreşir. Bir sağcı işçi seni CHP ile aynı kefeye koyar ve öyle değerlendirir. Veya bir CHP'li seninle kendisini aynı safta görür.

Çalışmanın sürekliliğini güvenceye almalıyız

Bu tür büyük fabrikalarda bürokrasi işlemektedir. Üste genel müdür, sırasıyla bölüm müdürü, kısım şefi, mühendis, vardiya şefi (amiri), postabaşı, ustabaşı, operatör, düz işçi biçiminde tam bir emir-komuta ilişkisi vardır. Yönetim bu ilişkiye çok önem verir. Bu ilişkinin önemini bildiği için, gerektiğinde en yetenekli elemanlarını bile işten çıkarılabilir. Emirlere koşulsuz itaat etmeniz istenir. İlk işe girdiğinizde bu konuda işveren tarafından uyarılırsınız. Patronun yüzünü yılda bir görebilirsiniz. Orada muhatap idaredir. Sürekli bir denetim vardır. Günlük raporlar tutulur. Bazı işletmelerde tuvalete gidişiniz bile kaydedilir. Konuşmanız davranışlarınız her yönüyle izlenir ve kaydedilir.

İşe ilk girdiğinizde, işçiler sizi ispiyonlanmaya ve itaat etmeye dikkat etmeniz konusunda uyarırlar. Bu durum kanıksanmıştır. Ustabaşına karşı gelmek işten atılmak için gerekçedir. İşçilerin genelde bakışı şöyledir. Ucuz kahramanlık yaparak işten atılabilir, haksızlığa karşı çıktığınız için işten atıldığınızı iddia edebilirsiniz. Burada sinirleriniz sağlam olmalı. Burası ekmek kapısıdır, dışarıda işsizlik var. Çoluğu-çocuğu olan biri olarak, sorumluluklarınızdan dolayı mecburen boyun eğeceksiniz, haksızlığa ses çıkarmayacaksınız. Eğer ses çıkarırsanız sonunuz daha mı iyi olacak? İşçilerin durumlarını çok iyi yansıtan cümlelerdir bunlar.

Fabrikada haksızlıklara karşı mücadele ederken, bu olumsuz ruh halini yenmeyi amaçlamalısınız. Neyi ne için yaptığınızı bilmelisiniz. Böylesi durumların getirisini götürüsünü hesaplayarak hareket etmelisiniz. Bu durumu işçiler arasındaki kanıksamayı kırmaya ve tepkileri örgütlemeye dönük bir olanak olarak da değerlendirebilirsiniz. Bireysel kahramanlık yapıp kendizi kolayca işten de attırabilirsiniz. Mevut işsizlik ortamında işten atılma korkusunu daha da büyütürsünüz böylece.

Ya da, yaygın bir ilişki kurarsınız, bölgeye yerleşirsiniz, fabrikada çalışmanın sürekliliğini güvenceye almışsımzdır. İlişkilerinizi sarsmak ve canlandırmak için böyle bir yönteme başvurabilir, işten atılma riskini göze alır bir konuma gelebilirsiniz. Bu çalışmanın ihtiyaçlarına göre gözetilecek bir durumdur.

Örgütsüzlük ve bölünme

Bütün fabrikalarda haftanın 7 günü üretim yapılıyor ve vardiya sayısı artabiliyor. Entegre bir tesis ayrı ayrı bölümlerden oluşabiliyor. Her bölüm arasında kopukluklar ve farklılıklar olabiliyor. Örneğin A bölümünün şefi Kütahyalıdır A bölümündeki işçilerin çoğunluğu da Kütahyalılardan oluşur ve diğer bölümlerle ilişkileri sınırlıdır.

100'ün üzerinde işçinin çalıştığı fabrikalarda birebir ilişkiler bir başlangıçtır. Fakat tüm fabrikaya dönük bir kitle çalışmasını hedeflemeliyiz. İmkanlarımıza bu gözle bakmalıyız. Bireysel çalışma ve birebir ilişkilerle sınırlı kalarak mesafe almak çok zordur.

Bir diğer önemli sorun kadrolar arasındaki bölünmedir. Örneğin, sendikalı olmayan ve asgari ücretle çalışan bir grup işçi aralarında birleşerek daha iyi bir ücret için müdürün yanına çıkıyorlar. Sendikalı işçilerin bir kısmı; iyi yapıyorsunuz, haklısınız diyor, ama destek de sunmuyor. Aradan birkaç ay geçiyor ve işveren sendikayı tasfiye etmeye yöneliyor. Sendikalı işçiler aralarında birleşmeye çalışıyorlar. Bu sefer de sendikasız işçiler durumu izlemekle yetiniyorlar. Hatta kimileri sendikanın tasfiye edilmesini onaylayabiliyor. İşin içine 5 ayrı mütaahhite bağlı işçiler girdiği zaman durum daha da karmaşıklaşıyor.

Bu tür bölünmeler işçilerin ilk adımı atma konusundaki tereddütlerini güçlendiriyor. Özel sektörde (özellikle demir-çelikte) işverenler örgütlü bir işçi sınıfı istemiyorlar. Sürekli olarak mevcut örgütlülüklerin gücünü tüketmeye çalışıyorlar. Öncü işçilere dönük saldırılar, eski işçilerin işten atılması, yeni alman işçilerin çeşitli gerici örgütlenmelerin referanslarıyla alınması, müdürlerin ya da şeflerin tanıdıkları olması vb., idarenin bilinçli hareket ettiğini gösteriyor. Sektördeki sendikaların çoğu bizzat işveren eliyle getirilmiş ve işverenin izin verdiği sınırlarda çalışma yürütebiliyorlar. Üye sayıları sürekli azaltılıyor. Temsilciler işverenin onayıyla atanıyor ve işverenle ortak çalışıyorlar. Bu durum işçilerin sendikaya ve sendikal çalışmaya dönük isteklerini köreltiyor ve güvensizliği artırıyor.

Sürekli gaspedilen haklar, ağırlaşan çalışma ve yaşam koşulları, her geçen gün işçilerin kendi öz güçlerine dayanan mücadele ve örgütlülükleri daha fazla ihtiyaç haline getiriyor. İşçilerin sendikalardan beklentileri epeyce zayıflamış durumda. Artık en küçük bir hakkı koruyabilmek için bile daha güçlü ve sağlam örgütlenmelere ihtiyaç olduğunu hissediyorlar. Taban inisiyatifini geliştirmeyi hedefleyen örgütlenme perspektifiyle, soluklu ve sabırlı bir çalışma sorumluluğu komünistlerin omuzlarındadır.

İzmir işçi hareketinden notlar...

İnişli çıkışlı bir seyir izleyen işçi hareketi, İzmir'de belli aralıklarla değişik işkolları ve bölgelerde kendini ekonomik mücadele temelinde bir sendikal arayışta ifade ediyor. Birbirinden kopuk bu hareketlilikler, birleştirilememesi, geniş öncü işçi platformları vb. örgütlenmelerle İzmir işçi sınıfına maledilememesi ve işverenlerin saldırılarıyla, sessiz sedasız bir şekilde bitiriliyor. Ya da kazanımla sonuçlansa bile, bir süre sonra işverenin saldırıları ve sendika bürokratları eliyle boşa çıkartılabiliyor.

İzmir'de hareketliliğin sürekli yaşandığı bölgeler, bağrında geniş işçi kitlelerini barındıran Aliağa-Bakırçay Havzası, Çiğli Organize hattı, Pınarbaşı Ambarlar siteleri, Gaziemir Kısıkköy Organize bölgeleri.

Aliağa-Bakırçay Havzası:

Burada daha çok büyük demir-çelik fabrikaları bulunuyor. Bu işletmelerde Türk Metal sendikası ile Öz İplik-İş örgütlü durumda. Küçük fabrikalarda ise hemen hemen her yıl sendikalaşma girişimler yaşanıyor. İşverenler bunu farkettikleri anda engelliyorlar

Örneğin: Sözden Haddecilik AŞ'de Birleşik Metal yetkiyi alıyor. İşveren bir süre sonra iflas gösterip fabrikayı kapatıyor. Bir yıl sonra sendikanın yetkisi düşüyor, işveren isim değiştirip fabrikayı tekrar açıyor. Aynı durum Birleşik-Metal'in Çiğli Organize'de örgütlü olduğu Dikkan Metal'de ve Sasalı Belediyesi'ndeki Konteynır fabrikalarında yaşandı.

Konteynır'da Türk-Metal'in faşist işbirlikçi tavırlarına karşı işçiler Birleşik Metal'de örgütlenmişler, iki yılı aşkın süren davanın sonuna kadar, patronun saldırılarına rağmen örgütlülüklerini korumuşlardır. Dikkan'da da bir ayı aşkın süren grevden sonra Birleşik Metal yetkiyi almıştı. Şu an ise Dikkan'da yetki tamamen düşmüşken, Konteynır'da az üyeyle işveren Birleşik Metali barındırıyor!

Şube seçimleri ve şube yönetimi üzerine yapılacak bir çalışma, fabrikada sınıfın hareketlenmesi üzerinden gerçekleşmediği koşullarda, süreci pek etkilemiyor. Sol ya da sağ eğilimli olsun, yönetime kim gelirse gelsin, sonuçta pek birşey değişmiyor. Öte yandan, hemen hergün işçilerin canına malolan iş kazaları, işten atılmalar yaşanıyor. Ne işten atılanlar, ne çalışanlar, ne de sendika tarafından ortaya bir tavır konmuyor. Sınıf hareketi açısından bu çok önemli bir sorun. İş kazalarının, iş güvencesinin tek çaresi mücadeleci bir örgütlülüğün taban inisiyatifiyle yaratılması. Taşeronlaştırma, idari-ara kadro bölünmesi, diğer bir temel sorun. Tek yol işçilerin toplu olarak sendikalaşması. Mücadele sürecinin önünü açmak, fabrikada yaşanan sorunlara müdahale, işverenin saldırılarına karşı biriken tepkiyi örgütlemek ve sınıfın örgütlü gücünü yaratmakla olanaklı.

Çiğli Organize Sanayi Bölgesi:

Çiğli Organize tekstil ağırlıklı olup, yanısıra metal, gıda, plastik vb. sektörler bulunuyor. Bu bölgede Billur Tuz ve Spriyer Tütün'de Tek Gıda-İş, yeni örgütlenmeyi başaran Saf Plastik'te Lastik-İş ve Tariş'teki sendikal örgütlülük dışında örgütlü işyeri bulunmuyor. Burdaki patronlar kurdukları OSİAD aracılığıyla ortak politika uyguluyorlar. Herhangi bir fabrikada bir sendikal örgütlülük yaşandığında, bitirmek için anında ortak davranıyorlar.

Tekstil işkolu: Bu işkolunda yoğun bir sömürü yaşanıyor. İşverenler işçilerin genç, deneyimsiz ve örgütsüz olmalarından aldıkları cesaretle, esnek üretim, sayı prim sistemi, etüt uygulaması, 48 saate, hatta bazen günlerce sabahlamalara varan iş koşullarını dayatıyorlar. Sigorta primleri doğru dürüst yatırılmıyor ve ücretler çoğu yerde geç ödeniyor. Kimi fason iş yapan yerlerde işçiler dayanamayıp kendi istekleri ile ayrılıyorlar veya işverenler kendileri çıkış veriyorlar. Buna rağmen işçilerin ücretlerini vermiyorlar ya da gel gitlerle oyalıyorlar. Buna tepki gösteren işçileri de kimi yerlerde tabancayla tehdit ediyor ya da saldırabiliyorlar.

Örneğin, Çiğli Organize'deki büyük fabrikalara fason çalışan ve kendilerini

yurtsever olarak tanıtan iki Kürt kardeşe ait Zin Tekstil adında bir atölye var. Çiğli, Güzeltepe, Menemen'den topladıkları genç Kürt işçilerini ulusal duygularını sömürerek aylarca ücretsiz çalıştırmışlar, bu nedenle işten ayrılan işçileri günlerce oyalamışlardı. Ücretini almak için gelen işçileri teker teker odalarına alıp psikolojik baskı yapmışlar, tepki gösteren bir işçiyi de tabancayla tehdit etmişlerdi.

Gene Çiğli Organizede bulunan İmteks Tekstil'de, işçilere kendisini yurtsever ve ilerici olarak tanıtan patronun adamı, fabrikaya kalan ücretini almaya gelen işçiyi tabancayla öldürmüş, arkadaşını da yaralamıştı. Olay yerine gelen Organize Acil Güvenlik, patronun adamlarına; böyle ifade vermeyin, yazıhaneye saldırıp camları kırdı, biz de kendimizi koruduk vb. söyleyin biçminde cesaretlendirmişti. Patronun korumaları Karşıyaka Ülkü Ocakları ve Çiğli Ülküm İşçileri derneğiyle ilişkileri olan kişiler...

Tekstil işkolunda bu sorunlarla yüzyüze kalan işçiler, zaman zaman kendiliğinden de olsa sendikal arayışa girebiliyorlar. Daha önce bu bölgede, Vizon, Egesökteks, Belteks, Ustaoğlu, Germa Türk, Nafa Tekstil fabrikalarında, başarısızlıkla sonuçlanan sendikal örgütlenme girişimleri yaşanmıştı. Patronlar bunu farkettiklerinde karşı saldırıya geçip iki-üç bandı tasfiye ettiler.

Patronların işçilere tazminat, ikramiye vb. vermemek için, bir yıl geçmeden çıkış veriyorlar. Zira işçi bulmakta hiç zorlanmıyorlar ve bunu işçilere karşı tehdit aracı olarak kullanıyorlar.

Plastik işkolu: Çiğli Organize'de tekstilden sonra ağırlıklı olarak plastik işkolu geliyor. Buradaki fabrikaların hepsi özel sektöre ait ve yaygın olarak taşeronlaştırma uygulanıyor. Plastik işkolundaki sendikaların tespitlerine göre, plastik ve petro-kimya işkolunda 125 bin işçi çalışıyor. Bu işçilerin 26 bini Lastik-İş'e, 50 bin kadarı da Petrol-İş'e üye. Bu, bu işkolunda sendikasız işçi sayısının ne denli yüksek olduğunu gösteriyor.

Yine bu sendikaların araştırmalarına göre; plastik ve petro-kimya işkolunda çalışan işçiler arasında akciğer ve mide kanserine yakalananların sayısının oldukça yüksek. Plastik işkolunda örgütsüz işyerlerindeki işçiler günde çift vardiya ve 12 saat çalıştırılıyorlar. Bu süre boyunca tek öğün ve kalitesiz yemek veriliyor. İşçiler sürekli plastik, pvc vb. kimyevi maddelerle içiçeler ve ortamdaki koku ve tozları soluyorlar. Kâr hırsı nedeniyle, işçilere ne maske veriliyor, ne de havalandırma tertibatı kuruluyor. İşçiler sürekli baş ağrısı ve dönmesi, unutkanlık, mide yanması, iştahsızlık, ellerde çatlamalar, vb. ile yüzyüzeler. Bu işkolundaki üretim iş kazalarına oldukça açık. Yine patronların kâr hırsı yüzünden hiçbir önlem alınmıyor.

Zaman zaman bu işkolunda da sendikal arayışlar yaşanıyor. Uzun soluklu olmadığı ve tabana maledilemediği ölçüde ve bu sendikanın yaklaşım tarzıyla da birleşince, patronlar bu arayışı boşa çıkartabiliyor. '98'in başlarında Ege Plastik işçileri Petrol-İş'te örgütlenmeye çalıştılar. Ama bu girişim patronun saldırılarıyla ve 60 işçinin işten atılmasıyla sonuçlandı. Birkaç yıl öncesinde Esen Plastik, Zırplat fabrikalarında da başarısızlıkla sonuçlanan girişimler olmuştu.

Organize sanayi bölgelerinde işverenler, bir sendika varsa, güçten düşürmek ve içini boşaltmak için; sendika yoksa, olası bir sendikal girişimi engelleyebilmek için, taşeronlaştırma saldırılarını yoğun bir şekilde uyguluyorlar. Taşeronun olduğu özel şirketlerde, verilen onca çabaya karşılık yenilgiyle sonuçlanan bir sendikal örgütlenme girişimden sonra, taşeron işçiler öfkeleniyor ve sendikal örgütlülüğe daha soğuk bakmaya başlıyorlar.

İşte böyle bir süreçte, Çiğli Organize'de Vanleer-Saf Plastik işçileri Lastik-İş'te örgütlenmeyi başardılar. Organize'deki patronların tavır almalarına rağmen, sendikalaşma başarıyla sonuçlandı. 30 bini aşkın işçiyi barındıran Çiğli Organize'de, Tariş dışındaki fabrikaların özel sektöre ait olduğu düşünülürse, bu önemli bir gelişme.

Burada örgütlenen Lastik-İş'te ücret sendikacılığı ve icazetçi mantık hakim. Patron krizdeyim işçi çıkartacağım diyor; sendika işverene esnek üretimi, ücretsiz izini önerebiliyor. İşçi atacaksan, taşeron ya da üye olmayan işçilerden at diyebiliyor. Oysa işverenin derdi sendikayı bitirmek. İşveren bir saldırıda 120 işçiyi kapı önüne koydu. İşçiler buna üretimi durdurarak cevap verdiler. Sendika bu dinamiği geliştirip Organize geneline maledeceğine, yaptığı tek şey eylemi

(Devamı s.9'da)

Politikleştirme süreçlerinde yaşanan zorlanmalar üzerine

Yaşar ŞEN

Devrimci politikayı yığınlar ya da tek tek bireylerin gündemine sokabilmek, bir başka ifadeyle, ihtiyaç haline getirebilmek, temelli bir sorun olarak sürekli karşımıza çıkmaktadır. Aynı toplumsal koşulların ürünü olan insanların eğilimlerinde, ilgi ve duyarlılık alanlarındaki farklılık, sıçramalı ve eşitsiz gelişme kendisini burada göstermektedir. Bireylerin dış dünyayı algılama düzeylerindeki farklılıklar onların eğilim ve hassasiyet alanlarında oluşturmaktadır. Sınıf temelinde yığınların örgütlenmesi ile tek tek bireylerin örgütlenmesi arasında ise bir farklılık vardır.

Somut yaşam "yalınlık" arzettiği ölçüde, yansıma ve algılamada da bir yalınlık olduğunu söyleyebiliriz. Ama kapitalizim sömürü ilişkilerini yalınlaştırırken, paradoksal tarzda karmaşıklığı daha üst düzeyde üretir. Çelişkiler, eşitsizliklere, gerilim alanları kendi içinde sürekli çoğalır. Bireylerin ruhsal dünyalarındaki karmaşıklık, anlaşılmazlıklar da yaşamdaki bu karmaşıklığın bir ifadesidir. Nasıl ki dış dünya insan beynine aynı şekilde yansımazsa (en yakın biçimde yansıyabilir ancak), tarihsel-toplumsal süreçlerin bireylere yansıması da o kadar dolaylı ve karmaşıktır. Bireyin eğilimlerindeki güçlü yan yaşamda "hoşuna giden"e yatkınlığıdır. "Hoşa giden" bireylerde sürekli farklılık arzeder. Ortak acıyı yaşayan ve çeken bir topluluk düşünelim. Bu toplulukta bunu dillendiren birileri mutlaka çıkacaktır. Neden hepsi değil de, birileri? Çünkü o birileri nesnel süreçleri algılamada daha ileri bir düzeyin ifadesidirler.

Topluluk ya da sınıfların birlikte hareket etme tarzlarıyla, tek tek bireylerin hareketleri de farklılık gösterir. Toplu davranış güdüsü, sürü psikolojisinde olduğu gibi, biyolojik bir yön de taşır. Yığınlarla birlikte hareket etme gücünden yalıtılmış ya da dışına düşmüş bireyler, boyun eğmeye daha yatkındır. Devletin hücre tipi cezaevlerini yakıcı biçimde gündeme getirmesi buna bir örnektir. Bir çalışma alanında örgütle bağı kopan bir devrimcinin kendini üretmemesi ya da mızmızlanmasında aynı psikoloji rol oynar.

Bundan dolayıdır ki, fabrikalarda herhangi bir sorundan dolayı homurdanmaların başladığı, hatta bunun sesli düşünme tarzına dönüştüğü durumlarda, patronlar ve müdürler farklı taktikler geliştirirler. Ortak hareket etme eğilimindeki işçilerin verili bilinç ve örgütlenme düzeyleri cılızsa patronlar pek ses çıkarmaz, onun gelişimini sürekli izlerler. Bir süre sonra işçiler arasında güvensizliği geliştirmek için birçok ayak oyunlarına girişirler. Eğer hala hareketliliği kıramamışlarsa uzlaşma yoluna giderler. "İyiniyetli" bir yaklaşımla tek tek işçilerin müdür odasına alınması gündeme gelir. Ve tek tek görüşen işçilerin büyük çoğunluğu yenik çıkar odadan. Hatta kimi işçiler müdür odasında her türlü karşı duruşu sergilese de, bu kendi başına bir anlam ifade etmez. Nitekim müdürler kendilerine karşı çıkanların kitleden yalıtık iken bağırıp çağırmasını hoşgörüyle de karşılarlar. Ama asla bir topluluk karşısında bu tartışmalara girme eğiliminde değildirler. Böyle bir durumda tek bir işçinin karşı koyuşu bile sahiplenilebilir.

Buna ilişkin bir örneği kendi yaşadığım bir deneyim üzerinden aktarmak istiyorum. Patron tüm işçileri yemekhanede toplayarak dostane ve masum bir biçimde sohbet etmek istedi. Bu sohbetin ana konusu üretimin arttırılması ve işçilerin tembelliği üzerineydi. Ardından babacan bir tarzda sorunlarımızı öğrenmek istedi. İşçilerin öyle can alıcı sorunları vardı ki, fakat kimse tek kelime söylemiyordu. Ama tek bir kişi konuşsa yetecekti. Ben de onu yaptım, yemekhane birden karıştı. İşçiler sert bir biçimde, gürültüyle sorunlarını aktarıyor, "yeter artık" tarzında ifadeler çoğalıyordu. Fabrika patronu ve müdürünün nasıl kaçtığı hala aklımdadır.

Korku ve güvensizlik sorununu sıkça hatırlatıyoruz yazılarımızda. Nedenleri

noktasında bilinen gerçekleri ve gerekçeleri de ortaya koyuyoruz. Korku ve güvensizliğin ardından ihtiyaç hissetme noktasında temelli bir sorun alanı olduğunu düşünüyordum. Bunca yoksullaşma ve sefalete rağmen, en sıradan talepler için bile bir hareketlilik yaşanamayabiliyor. (Temmuz ayında yaşanan ve yaşanacak olan hareketlilikleri saklı tutuyorum)

Yoksullaşma ile sınıf çelişkilerinin keskinleşmesi aynı şeyler değildir, kimi durumlarda ters orantılı bile gelişebilirler. Sınıf çelişkilerinin keskinleşmesi, mücadele etmekten, karşı duruş sergilemekten başka bir alternatifin kalmaması anlamına gelmektedir. Çıkmaz sokakta kalmış bir insanın kaçacak bir yeri yoksa, düşmanla savaşarak kurtulma şansı vardır. İşçi sınıfının, tüm "yoksullaşmaya" rağmen devrimi ya da gündelik mücadeleyi kendi yaşamında anlamlı kılabilmesi için, bu sıkışmışlığı yaşaması gerekiyor.

Sermayenin böylesine acımasız saldırılarınına karşı bölük bölük, tek tek çıkışların başarısızlığında, sınıfın kendi maddi yaşam düzeyindeki görece eşitsizlik ve farklılıklar da rol oynar. İşsizlik oranındaki artış da bu eşitsizliği körüklemektedir. Toplam olarak sınıfın kendi içindeki yoksullaşmanın ivmesi değiştiği ölçüde, tek tek işçilerin bu gerçeği algılama tarzları da ters orantılı oluyor, sınıfın genel olarak yoksullaştığını değil, sınıfın kendi içinde uçurumun derinleştiğini düşünüyorlar.

Sınıflar çıkarları etrafında örgütlenirler. Çıkarları henüz onları zorlayacak düzeyde değilse, kayıtsız davranırlar ya da yarı gönüllü bir davranış sergilerler. Komünistlerin gündelik çıkarları yoktur, nihai hedef olan komünizmdir tek çıkarları. Proleter kitleler tersine gündelik çıkarlarına daha düşkündür. Makinanın başındaki işçi atılan işçi arkadaşına sahip çıkıyorsa, kendisinin de atılma riskinden dolayıdır.

Devrimci mücadeleyi bireylerin yaşamına sokmak oldukça karmaşıktır. Genel çerçevesiyle bir olguyu tespit etmek, etkenleri en genel çerçevesiyle anlamak, kuşkusuz marksist diyalektiğin bir üstünlüğüdür. Ama genel çerçeve içerisindeki tek tek ayrıntılar öylesine fazla ve öylesine yer değiştirir niteliktedir ki, belki de bizleri en fazla oyalayan ya da yanıltan da bu ayrıntıların saf biçimleriyle görünmemesi ve sürekli ağırlıklarının değişime uğramasıdır.

Mesela bir genci ele alalım. Onun herhangi bir yöntemle, hatta zorlanmadan doğallığında tanışıyorsunuz. Bu genç bir işçi ya da üniversiteye hazırlanan biri olabilir. Onu kişilik özellikleri, eğilimleri, hassasiyet noktaları, vb. ile tanımaya çalışıyorsunuz. Politikleşme eğilimine bakıyorsunuz, embriyon biçiminde de olsa bir şeylerin olduğunu görüyorsunuz. İlişkinin hızına göre kimi kitaplar veriyor, özel sohbetlerle yaşamına ilişkin ince ayrıntıları anlamaya çalışıyorsunuz. Verili konumuuna uygun bir davranış sergiliyorsunuz. Bir noktaya kadar oldukça hızlı gidiyor. Düzeni, kurumlarını bilince çıkarmaya çalışıyorsunuz. Bunu soyut değil, tümüyle somut ifadeler üzerinden yapıyorsunuz. Daha düne kadar sorgulamadan sürdürdüğü gündelik yaşamını, sistemi, çürümeyi, yüzyüze olduğu kurumlar üzerinden sorgulatmaya çalışıyorsunuz. Yaşadığı hayat biçiminden rahatsız olabilmesi için çaba sergiliyorsunuz. Sizin söylediklerinizi, okuduklarını bir biçimiyle anlıyor da. Ama düzenle karşı karşıya gelme, kimi tutumları sergileme noktasında bir türlü adım attıramıyorsunuz. Devrimciliği yaşamında bir yere oturmada daha ileriye gidemiyorsunuz.

Demek ki, bilince çıkartmak, niteliksel dönüşüm için evrimsel gelişmenin zamanını doldurmasıyla doğru orantılı. Devrimciliğin yaşamında bir yerlere oturması, gerçek bir bilinç dönüşümü ve sıçrama yaşayabilmesi için, onun bilincinde verili kurumların kendisini adım atmaya zorlayıcı bir nitelik kazanması zorunlu.

İlgili gencin ya da gençlerin zaaflarını ve eğilimlerini de süreç içerisinde öğreniyorsunuz. 18-20 yaşındaki bir gencin karşı cins ilişkisinde yaşadığı boşluk karşınıza kocaman bir sorun olarak çıkabiliyor ve birden herşeyin önüne geçebiliyor. Dünyaya başka bir gözle bakamaz hale geliyor. Bir başka genç ise, bırakın politik yayın organını eve götürmeyi, sıradan romanları okuması bile sorun olabiliyor. Evdekilerin hırgür çıkaracağını biliyor ve karşı duruş sergilemeyemiyor. Tek tek ayrıntılardan biri sorun olmaktan çıkıyor, diğeri karşınıza çıkıyor. Her çözdüğünüz sorunun ardından bir başka sorunla yüzyüze geliyorsunuz. Sistemin yarattığı sorunlar karşınıza çıktığında, bu sorunların düzenle bağlantılarını istediğiniz kadar yineleyin (bir o kadar da gereklidir), bireyin gerçekten

(Devamı s.25'de)

Yoldaşların özgeçmişlerinden...

Geçmişi aşamayanlar geleceği kucaklayamazlar!

(...)

Devrimcilerle 1991 yazında, TGKB'nin düzenlediği bir piknikte tanıştım. Lise yıllarında birkaç kez bildiri dağıtmak, kuşlama yapmak ve semtimde ilişki kurduğum 7-8 gence *Devrimin Sesi* ve *Gençlik* eki vermek dışında pek fazla pratik deneyimim olmadı. Bu yıllar boyunca düzenli bir eğitimden geçmedim. Bilgilerim az sayıda okuduğum kitap dışında kulaktan dolma ve yüzeyseldi. Parti programı hakkında hiçbir şey bilmiyordum ve "program" gibi bir kavram henüz kafamda canlanmamıştı.

Üniversite yılları, siyasal gelişme ve pratik mücadele açısından benim için bir dönemeç oldu. İkinci yıl GKB'nin üniversite yönetici organında yer aldım. '95 yılı başlarında parti aday üyesi olmuştum. Ama aynı yıl açık parti ve günlük gazete gündeme gelmişti. Sınıfta kalmıştım ve okula bir yıl ara verdim.

Bu bir yıl ilk çelişkileri yaşadığım yıl oldu. Parti örgütleri bütünüyle dağıtıldı ve GKB feshedildi. İstanbul'da bulunduğum semtte aktif çalışmaya katılıyordum. Bu bir yıl içerisinde birkaç fabrika çalışması deneyimim de oldu. Bunların ilkinde, 17 işçiyle yaptığım toplantı (60 işçi çalışıyordu) dışında herhangi bir kazanım elde edilmeden işten atıldım. İkincisi ise 300 kişinin çalıştığı bir posta dağıtım şirketiydi. Burada 3 aylık bir zaman içerisinde sendikalaşma başarılmış, ama sendikalaşma gerçekleşmeden ben işten atılmıştım.

Parti yöneticileriyle sürtüşmeler yaşıyorduk. Bu bir yıl sonunda üniversiteye döndüm ve okulun bulunduğu ilde fiili il yönetiminde yer aldım. Çelişkilerim sürekli artıyordu ve program sorunu kafamı meşgul ediyordu. Kısa sürde "sosyalist devrim" savunucusu olup çıkmıştım. Gençlik konferansına il delegesi olarak katılmış ve gençlik dergisi üzerine sert tartışmalara girmiştim. "Demokratik Türkiye" kampanyasıyla yoğunlaşmış olan çelişkilerim Parti Kongresi sonrasında çelişki olmaktan çıktı. Tasfiye süreci tamamlanıyor, sistem içi kanallara akıyorduk. Parti içi bürokrasi muhalif seslere tahammül edemiyordu.

1998'in ilk aylarında Parti'den ayrıldım. Hakkımda "hizip" ve "kesin ihraç" kararı aldılar. Bugünlerde bir tekstil fabrikasında işçi olarak çalışmaya başlamıştım. Bir yıl bu fabrikada çalıştım ve İstanbul'a döndüm. İstanbul'a dönmeden önce muhaliflerle ilişki kurmuştum. Ve döndüğümde gördüğüm ciddiyetsizlik, EMEP'ten beklentilerime de son verdi.

TDKP parçalanma ve çözülme içerisindeyken, sınıf hareketinin durgunluğu ve devrimci hareketteki çürümeye karşın, devrimin bu en zor yıllarında EKİM yeni unsurlarla güçleniyor, partileşme sürecini tamamlıyordu. Bu süreç komünist harekete karşı beslediğim önyargılara son veriyor ve sempatiye dönüştürüyordu. Dergiye gitmeye ve yoldaşlarla görüş alış-verişinde bulunmaya başladım. *Ekimler 1-2*'den önemli gördüğüm yazıları ve *Ekim*'in 5-6 sayısını okudum. *"Liberal Demokratizmin Politik Platformu"*, *"Burjuva Demokratizminin Sınırları"* kitaplarını okudum. Öncesinde de *"EMEP Eleştirisi"*ni okumuştum.

Örgütlenmeye dönük ilk adımı aidat vererek attım. Bu adımları Parti'nin örgütsel platformuyla bütünleştirmeye genişletmek, bugün bir zorunluluk haline gelmiştir. Komünist gençlik çalışması içerisinde verimli olabileceğimi düşünüyor ve Parti'nin vereceği görevlere hazır olduğumu bildiriyorum.

Geçmişi aşamayanlar geleceği kucaklayamazlar!

Şan olsun Türkiye Komünist İşçi Partisi'ne!

T. G.

Bilimsel teori ve tutarlı pratik yönelim

(...)

Örgütlü mücadeleye 1990 yılında lise son sınıfta GKB saflarında başladım. Bu hareketi seçmemde akraba çevremin geçmişten bu yana bu harekete sempati duyması belirleyici neden oldu. Burada daha çok teknik görevler üstlendim (yayın ulaşımı ve yaygın dağıtım). Ancak önce '91 yılında gözaltına alındım. Bu gözaltında işkence sınavını veremedim.

Aynı yıl üniversite sınavını kazandım. Bu arada, tekrar kazanılmam ve moralimi yükseltmem için çevremde o dönemdeki yoldaşlarımdan oldukça yardım gördüm. Üniversiteye girdikten sonra ise bu ilişkiler yeniden örgütlü ilişkilere dönüştü. Buna rağmen okuldaki ilk yılımda faaliyete geri bir düzeyde katıldım (kitle gösterilerine katılmak gibi). Bir sonraki dönem oluşturulan üniversite komitesine seçildim. Bundan sonraki iki yılda bu organda faaliyet yürüttüm. (...)

1995 yılı başında parti üyeliğine başvurmam önerildi. Olumsuz şube deneyimimi neden göstererek çekincemi belirttim, ancak öneri yine de tekrarlandı. Yaptığım başvuru sonucu aday üyeliğe uygun bulundum. Ancak bu dönem, önce gençlik örgütüne, daha sonra da partiye yönelik bir tasfiye dalgasının arifesiydi. Bilindiği gibi, komsomol feshedildi. Açık kitle partisi girişimi başladı. İlişkilerimiz sürüyordu, ancak gerek gevşeyen örgütsel bağlar, gerekse verilen çelişkili bilgiler bir şeylerin yolunda gitmediğinin habercisiydi. Örgütümün eski örgüt olmadığı yönünde ciddi kaygılarım oluşmaya başladı. Açık bir partiye karşı değildim ve bunu sosyalizmin daha geniş bir cepheden savunulması için olanak olarak görüyordum. Ama bu girişimin, partinin tasfiyesi gibi bir niyet taşıdığı da gitgide kendini dayatan bir başka gerçekti. Yazılanlar ve yapılanlar, partinin devrimci geçmişiyle her geçen gün daha da çelişiyordu. Bunu açık partinin merkezine ve teorisyenlere karşı bir güvensizlik izledi. Fakat, gerek dedikodular, gerekse parti merkezine duyulan sempati, bir süre daha umutlu bir bekleyişi körükledi. Bu elbette çelişkili bir tutumdu. Ancak, partinin ve dolayısıyla kendi geçmişimin ideolojisinin ciddi bir hesaplaşmasını yapmak için gerekli netliğe sahip değildim.

Buna rağmen, üniversitemizdeki ve diğer üniversitelerdeki bir grup yoldaşla birlikte, açık parti genel merkeziyle ve onun okulumuzdaki şakşakçılarıyla uğraşmaya başladık. "Uğraşmaya başladık" diyorum, çünkü bu çatışma, belli bir hedeften yoksun, salt bir protesto hareketiydi. Zaten zaman içerisinde gitgide kısır bir çekişme haline geldi. Kafamdaki soru işaretlerini ve itirazları zaten nadir görüştüğüm görevli yoldaşa aktarmam, organik ilişkimin de kopmasına neden oldu. Sanırım, açık parti yöneticileriyle yaşadığımız sorunlar onun da kulağına gitmişti. Bana ve üniversitelerdeki birkaç yoldaşa "bahşettikleri" paye, beni ve bu yoldaşları yönlendirmede, özünde açık parti yöneticileriyle çelişmeyen sağcı politikalarını hayata geçirmede araç olacak sahte ünvanlardı.

Açık partinin ilk döneminde "üniversiteler komitesi" organında yeraldım. Daha sonra bu organdan istifa ettim, üniversitedeki yönetici organdaki görevimi ise bir süre daha sürdürdüm. Ancak bir süre sonra o görevimden de istifa ettim. (...)

Daha sonraki süreçte oturduğum ilçede açık parti faaliyetine katılmakla görevlendirildim ve üniversiteyle örgütsel ilişkim kesildi. İlçe örgütünün gençlik yönetimine girdim ve 1997 gençlik konferansına bu ilçenin delegesi olarak katıldım. Bu dönemde ilçemdeki ve çevre ilçelerdeki, genel merkeze muhalif gençlerle ilişkilerimiz gelişti ve belli bir koordinasyonla hareket etmeye başladık. İlçe örgütüyle yaşadığımız sorunlar, yine yönetimden istifa etmemle sonuçlandı. Parti örgütünde de görevlendirilmedim. Oluşturduğumuz muhalefet grubunun partiye müdahale girişimleri ise genelde

sonuçsuz kaldı. Artık ayrılıp-ayrılınama soruna daha sık tartışılmaya başlandı. Okulu bitirmem ve işe başlamam, bu soruna pratik bir çözüm getirdi denilebilir. İstanbul dışında çalıştığım için olup bitenlerden önemli ölçüde uzak kaldım. Bu dönemde ortaya çıkan "broşürcüler" ilk başta ben ve arkadaşlarım üzerinde etkili oldu. Bu arkadaşların çoğu hala bu oluşum içindedir. Ancak, ben broşürcülerde, ne yeterli bir teorik zenginlik ne de politik bir iddia görebiliyorum. Kasım '98'de açık partiden de ayrıldım.

Komünist harekete duyduğum yakınlığın nedeni, partinin bugün geldiği noktanın köklerini daha önceki polemiklerde ortaya koymasıdır (Z.Ekrem'e Yanıt). Diğer küçük-burjuva örgütlerin teori ve pratikler arasındaki çelişki ve sekterlik, onlara mesafeli olmamın nedenidir. Sosyalizmin tarihine ve örgüt anlayışına ilişkin bilimsel yaklaşımı ve pratik yönelimi, enerjimi komünist harekete sunmamı gerektiriyor. Bu, aynı zamanda, kendimi de yeniden inşa edeceğim bir dönem olacaktır.

Ç.G.

Partiyi kazandık, partiyle kazanacağız!

(...)

Bir taşra kentinde büyüdüm. Lise yıllarında semtimizde faaliyet yürüten GKB'lilerle tanıştım. Onların organize ettiği okuma gruplarına katıldım. Devrimci düşünceleri öğrendikçe, haklılığını kavradıkça, okuma grubunu daha da yaygınlaştırmak için tanıdığım ve güvendiğim arkadaşlarımı da okuma gruplarına kazandım. Bir yandan okuma gruplarını yaygınlaştırmak için çalışırken, diğer yandan GKB'yi ve Partiyi tanımaya çalışıyordum. GKB'lilerin Partinin illegal temelde örgütlendiği ve işçi sınıfının örgütlü öncüsü olduğu propagandası ve Stalin'in *"Leninizmin İlkeleri"* adlı kitabını okumam, GKB'li olmama yetti.

Orta öğrenim gençliğinin örgütlenmesi için okulda LÖB'lerin kurulmasına katıldım. LÖB Girişim Komitesi'nde yer aldım. LÖB faaliyeti yürütürken LÖB çalışmasına kazandığımız öğrencileri üzerinden GKB faaliyeti yürütüyordum.

Lise bittikten sonra semtte GKB faaliyetlerine devam ettim. O zamanlar semt ve orta öğrenim gençliği temsilcilerinden oluşan bir GKB hücresinde yer aldım. Bir süre hücre olarak faaliyet yürüttükten sonra, yüksek öğrenim gençliğinden yoldaşların da katılımıyla (semt-lise-üniversite) ve dışarıdan gelen Partili bir yoldaşın denetiminde GKB-İK kuruldu. Ben semt gençliğinden sorumlu olarak İK içinde yer aldım. Fakat fiili olarak işlevsizleşen İK feshedildi.

GKB ile organik bağımın kopması ve işsiz olmam beni arayışa itti. Hem iş bulabilmek hem de GKB ile bağ kurabilmek için İstanbul'a geldim. (...)

Geldiğim kentte operasyon yapıldığını öğrenince geri döndüm. Amacım çözülmeyen ve mücadelede kararlı unsurlarla yeniden GKB faaliyetine girişmekti. Döndükten kısa bir süre sonra *Gençliğin Sesi*'nden GKB'nin tasfiye edildiğini öğrendim.

GKB'nin tasfiyesi kabullenebileceğim bir şey değildi. GKB'nin tasfiyesini izleyen günlerde bulunduğum kentte EP Girişimi toplantılar düzenlemeye başlamıştı. Bu toplantılara katılıp GKB'nin tasfiyesinin yanlışlığının tartışmaya açıyordum. Ama onlara söylediklerimle pek ilgilenmiyorlardı. Çünkü onlar o sıra yasadışı çalışmanın zararları ve açık çalışmanın yararları üstüne laf ebelikleri yapıyorlardı (açık alanın daha zor olduğu, yasadışı alanın arkasına saklanmanın daha kolay olduğu). Açık çalışmanın meziyetleri (tabi ki buradaki açık çalışmadan kasıt, açık alan çalışması değil, açık parti çalışması) yüceltiliyordu. Yasadışı çalışmanın "kötü örnekleri" üzerinden yasadışılık yeriliyordu.

EP Girişimi içinde tartışarak bir yere varamayacağımı gördüm. Onların beni anlamaya ne niyetleri, ne de ideolojik birikimleri vardı. Devrimci ruhtan yoksun EP Girişimcileri'nin vurdum duymazlığı ve ortada tek başıma kala kalmam, ister istemez beni farklı devrimci arayışlara itti.

Örgütsüz devrimcinin

devrimci kalamayacağı gerçeği örgüt arayışımı daha da yakıcılaştırıyordu. Diğer devrimci çevrelerin yayınlarıyla birlikte marksist-leninist klasiklere de yöneldim.

Daha önce *Devrimci Proletarya*'dan okuduğum *"Tasfiyecilik ve Yasal Parti Merakı"* başlıklı yazıdan çok etkilendim ve direnişçi geleneğinden dolayı ilk olarak Alınteri çevresine yöneldim. Alınteri çevresinden bir arkadaşla gittiğimiz bir öğrenci evinde Eksen Yayıncılık'ın kitaplarını (*Liberal Demokratizmin Politik Platformu* ve *Demokratizmi Savunmanın Sınırları*) gördüm.

Hareketin Parti'den ayrıldığını biliyordum. Fakat ayrılığın ideolojik boyutu hakkında ciddi bir bilgim yoktu. Okuduğum kitaplar, Partinin liberal savruluşunun köklerini, küçük-burjuva devrimci demokratizminin liberal savruluşa potansiyel taşıdığını, şu an devrimci demokratik konumlanışta ısrarın devrimci yapıları liberal bir konuma sürükleyeceğini, devrimci demokratizmin günümüz koşullarındaki ufuksuzluğunu görebilmem, Alınteri'ne olan yönelimimi komünist harekete çevirmeme yetti.

'97 Nisan'ı ortalarında politik yayın organını okumaya başladım. Okudukça herşey kafamda daha da netleşmeye başlamıştı. '97 sonbaharında siyasal perspektiflerini benimsediğim komünist hareketle örgütsel olarak da bağ kurabilmek için İstanbul'a geldim. (...)

Yaklaşık 7 yıllık geçmişim kısaca budur. Yaklaşık 7 yıllık geçmişim üzerinden konuşacak olursam, yaptıklarım yapacaklarımın teminatıdır diyemeyeceğim. Zira yapabildiğim pek bir şey yok ortada.

7 yıl boyunca bir iş yapamamam kendi yetersizliklerimle açıklanacak bir şey değil doğal olarak. Her ne kadar eksikliğim varsa da, birey olarak asıl eksiklik, içinden geldiğim hareketin ideolojik-politik ve örgütsel yetersizliklerinden şekillenerek oluşmuş devrimci tipidir. Bütün bunlar geldiğim geri şehrin yetersizlikleriyle de birleşince, herşey iyiden iyiye sakatlanıyor.

Komünist harektenin siyasal perspektiflerini benimsemek benim için (içinden geldiğim geri koşulları düşünecek olursak) büyük bir ilerlemedir. Ama bir şeyi ideolojik olarak kavramak ile onu içselleştirmek, yeni bir sınıf yeni bir örgüt kültürüyle etekemiğe büründürmek, eski olanın zaaflarını, kötü alışkanlıklarını geride bırakabilmek aynı şey demek değildir.

Geldiğim yer belli, içinden geçtiğim süreçlerden sonra şekilenen kimliğim belli. Küçük-burjuva devrimciliğinin revaçta olduğu bir coğrafyada küçük-burjuva demokratizminin içinde şekillenen bir tip. Küçük-burjuva devrimci demokratizminin liberal savrulmasıyla gözünü ancak açabilmiş, komünist hareketin siyasal perspektifleri sayesinde ondan kopabilmeyi başarmış samimi bir genç komünist.

Neyi ne kadar yapabilirim? Küçük-burjuva gelenekten gelen kötü alışkanlıklardan kendimi ne kadar arındırabilirim? Bu herşeyden önce benim iyi niyetimin ötesinde pratik yaşamın ortaya çıkaracağı bir gerçekliktir.

Her sınıfın bir kültürü ve bu kültür içinde şekillenen bir devrimci tipi vardır.

Yaşadığımız çağın en devrimci sınıfı işçi sınıfı olduğuna göre, en tutarlı ve en devrimci öncü de doğal olarak işçi sınıfının devrimcileridir.

Türkiye proletaryasının ihtilalci komünist partisine layık bir devrimci olup olamayacağımı sözlerimle değil yapacaklarım üzerinden ortaya koyacağım. Yapabildiklerim üzerinden, yapabildiğim kadar konuşabilmeyi doğru görüyorum.

Söz zamanı değil, eylem zamanı, iş zamanı, devrimin yükünü gücünün yettiğince omuzlama zamanı.

Çalıştıkça güçleneceğim, güçlendikçe daha da çok çalışacağım. Komünist İşçi Partisi savaşçısı olacağım.

Son sözü savaşanlar söyleyecek!

Partiyi kazandık, partiyle kazanacağız!

S. G.

